

Երեսփոխաններ Շաբաթ օր Սահմանադրական խորհուրդին ներկայացուցին դիմում մը՝ հակասահմանադրական եւ չեղեալ հռչակել թի 430/2 օրէնքը, որուն հիմամբ, Կեդրոնական Գրաստանն սօտ յատուկ հաշիւ մը կը բացուի պետութեան պարտքերու վճարումին համար:

Խորհրդարանի նախկին նախագահ Հիւսէյն Հիւսէյնի, նախկին վարչապետ Օմար Քարամէ եւ երեսփոխաններ Ճորճ Գասարճի, Նայիա Մուսաւատ, Մորիս Տատէլ, Մուսթաֆա Սաստ, Մոհամէտ Սաֆարի, Մոհամէտ Քապար, Նամթալա Սալի Նասէր, Անթուան Ղանիլ եւ Ալի Ամմար իրենց դիմումին մէջ դիտել տուին, որ յիշեալ օրէնքը խոտոր կը համեմատի սահմանադրութեան 82րդէն մինչեւ 86րդ յօդուածներուն տրամադրութիւններուն, գործադիր իշխանութեան կը շնորհ օրէնսդիր իրաւաստութիւն, կ'անտեսէ պետական ելեմտութի սկզբունքային հիմքերը, պետութեան էլեմտական կառոյցին կը սպառնայ, պետական գանձարկի տասնամեակներու հասոյթները պատահող կը դարձնէ պարտատէրերու ձեռքերուն մէջ եւ ոտնակոխ կ'ընէ պետութեան գերիշխանութեան սկզբունքը:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ

ՊԻՏԻ ԱՅՅԵԼԷ ԶԵԽԻԱ ԵՒ ՍԼՈՎԱՔԻԱ

Նախագահ զօր. էմիլ Լահուտ Երեւանի օր պիտի սկսի Չեխիա եւ Սլովակիա պաշտօնական այցելութեան մը, ընկերակցութեամբ մեծաթիւ պատուիրակութեան մը: Նախագահ Լահուտ Շաբաթ օր ընդունեց Լիբանանի մէջ գործող սուրիական ուժերու հրամանատար զօր. Իպրահիմ Սաֆիին, որուն Լիբանանի մէջ պաշտօնավարութիւնը աւարտած է: Նախագահ Լահուտ բարձր գնահատեց զօր. Սաֆիի Լիբանանի համար ի գործ դրած ճիգերն ու սուրիական եւ լիբանանեան բանակներու սերտ գործակցութիւնը, որուն շնորհիւ ամբարշտական քաղաքացիական խաղաղութիւնն ու կայունութիւնը եւ ուժի ազդակ դարձան իսրայէլեան ոտնձգութիւններուն դիմաց:

Նախագահ Լահուտ յաջողութիւն մաղթեց զօր. Սաֆիի եւ զայն պարգեւատրեց սպայից կարգի մայրիկներու շքանշանով: Զօր. Սաֆի շնորհակալութիւն յայտնեց նախագահ Լահուտի եւ զրուստեց երկու բանակներուն արդիւնաւէտ գործակցութիւնը: Ան վստահութիւն յայտնեց, որ նախագահ Լահուտի ղեկավարութեամբ Լիբանան պիտի յառաջդրուի Երեւանի մէջ բարգաւաճի: Նախագահ Լահուտ նաեւ ընդունեց տեղեկատուութեան նախարար Զաքի Արիտին, որ ներկայացուց արար տեղեկատուութեան նախարարներուն Գահրէի մէջ գումարուած ժողովին արդիւնքները՝ ընդգծելով, որ ժողովը զօրակցութիւն յայտնեց լիբանանեան հողերու ազատագրումի ամբողջացման:

ԶՕՐԱԿՈՉ՝ ԻՍՐԱՅԵԼԱՅԻ ՊԱՅԵՍԻ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ

ԻՍՐԱՅԵԼԵԱՆ ԲԱՆԱԿԸ ՆԵՐԽՈՒԾԵՑ ԲԱԼԲԻԼԻԱ, ԲԵԹՂԵՆՄ, ԺԵՆԻՆ, ՆԱՊԼՈՒՍ, ԹՈՒԼԵԱՐՄ ԵՒ ՊԻԹՈՒՆԻԱ

Իսրայէլ շաբաթավերջին շարունակեց պաղեստինեան քաղաքներու ներխուժումը, ինչպէս նաեւ բանակի միանալու հրաւեր ուղղեց պաղեստինեան շրջանները վերագրաւելու մտաւախութիւններուն: Պաշտպանութեան նախարար Պենիամին Պրն Էլիպար ըսաւ, որ վերջերս Իսրայէլը հարածող գործողութիւնները կը պահանջեն պիտուական լայնածիր արշաւ մը պաղեստինեան քաղաքներուն մէջ գործող ահաբեկչական ենթակառոյցներուն դէմ: Պաղեստինեան իշխանութեան կառավարութեան անդամ Սաէպ Սուրաբաթ ըսաւ, որ Իսրայէլ վերսկսած է գրաւման պաղեստինեան ինքնավար շրջաններուն, որոնք պաղեստինեան իշխանութեան յանձնուած էին խաղաղութեան փոխանցման հանգրուանի համաձայնագիրներուն յոյսին տակ: Որպէս ըսաւ նաեւ, որ Իսրայէլ մտադիր է կործանել պաղեստինեան իշխանութիւնը: Պաղեստինցի պաղեստինեան յայտնեցին, որ Իսրայէլեան մտաւորապէս վաթսուն հարասայլեր ու քրահապատ փոխադրակառքեր Այսր-յորդանանի Քալքիլիա քաղաքը մտան, պաշարեցին երկու շէքեր՝ անոնց բնակիչներէն պահանջելով հեռանալ: Ականատեսները ասելցուցին, որ բախումներ չեն արձանագրուած:

Շաբ.ը՝ էջ 10

ԻՍՐԱՅԵԼԵԱՆ ԶՐՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԴԵՍ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԴԻԲԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՇԱԲԸ ՍԿՍԱԾ Է ԱՐԴԻՒՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Արտաքին գործոց նախարար Մահմուտ Համնուտ Շաբաթ օր յայտարարեց, որ Իսրայէլեան սպառնալիքներուն եւ կրպարտութիւններուն դէմ Լիբանանի դիւանագիտական արշաւը սկսած է արդիւնաւորել, ինչպէս ցոյց կու տան արտերկրի մէջ Լիբանանի դիւանագիտական ներկայացուցչութեանց յղած տեղեկագիրները, որոնք կը հաստատեն, թէ օտար պետութիւնները հասկացողութիւն կը ցուցաբերեն Լիբանանի կեցածքին առնչութեամբ:

Իսրայէլեան սպառնալիքները արծարծելու համար Համնուտ Շաբաթ օր հեռուաձայնեց Արաբական Լիկայի ընդհանուր քարտուղար Ամր Մուսայի, ապա յայտնեց, որ Լիկան այդ սպառնալիքները դատապարտող յայտարարութիւն մը պիտի կատարէ:

Միւս կողմէ, Համնուտ երէկ պատգամ մը ուղղեց Մուսայի եւ ներկայացուց Լիբանան – Իսրայէլ սահմանագիծին վրայ տիրող վիճակը:

«Պահեստի ուժերու մէկ մասը վորաշարժի ենթարկելու Իսրայէլեան որոշումը Լիբանանի ուղղուած պատգամ մը կրնայ ըլլալ եւ Լիբանան մտահոգ է Իսրայէլեան թշնամական տրամադրութիւններէն», ըսաւ Համնուտ:

Մուսա, իր կարգին, մտահոգութիւն յայտնեց Իսրայէլի մազլոգական ընթացքին համար եւ կոչ ուղղեց ՄԱԿին ու միջազգային ընտանիքին՝ տէր կանգնելու իրենց պատասխանատուութիւններուն եւ հակակշռելու լարուածութեան մազլոցումը:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԶԵԿԱՎԱՐՆԵՐԸ ՅԵՏԱԶԳԵՑԻՆ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄՆԵՐՈՒ ԵՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԲԱՆԱԿԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒ ԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Եւրոպական Միութեան վեհաժողովին ընթացքին բողոքի ցոյցեր կատարուեցան դրամատիրական կարգերու եւ համաշխարհայնացումին դէմ

Եւրոպական Միութեան ղեկավարները ապօրինի կերպով իրենց երկիրները մտած օտարակառուցութեան հարցին վերջ տալու նպատակով քայլեր որոշած են շաբաթավերջին Սպանիոյ մէջ կայացած վեհաժողովին մը ընթացքին: Սակայն երկօրեայ վեհաժողովին 15 ղեկավարները յետաձգած են բանալի որոշումներ՝ իրենց

պլոքին բարեկարգումին եւ ղէպի արեւելք ընդարձակման համար անհրաժեշտ գումարները վճարելու գծով: Զեկավարները հաւանութիւն տուած են ծրագիրներուն՝ թափ տալու համար սահմաններուն վրայ հսկողութեան, ապա ստանեալներու գծով միացեալ քաղաքականութիւն մը մշակելու եւ պահանջելու Միութեան

նէն դուրս երկիրներէ, որ գործակցին գաղթականներու հոսանքը հակադիր տակ առնելու համար: Գերմանիոյ եւ Բրիտանիոյ վարչապետները որոշ դժգոհութիւն արտայայտած են, թէ Ֆրանսայի գլխաւորութեամբ ընդգրկուած արգիլած է Ե. Միութեան

Շաբ.ը՝ էջ 10

ՀԱՅԵՒՍՏԱՆԻ ԶԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան Շաբաթ օր ընդունեց Վրաստանի խորհրդարանի փոխնախագահ Վախթանգ Կոլպախայի գլխաւորած խորհրդարանական պատուիրակութիւնը, որ Երեւան կը գտնուի մասնակցելու համար Հայաստանի եւ Վրաստանի խորհրդարաններու համագործակցութեան միջխորհրդարանական յանձնաժողովի չորրորդ նիստին:

Նախագահ Քոչարեանին համառօտ ներկայացնելով յանձնաժողովի նիստի օրակարգին վրայ ընդգրկուած հարցերը՝ Վրաստանի խորհրդարանի փոխնախագահը յանձնաժողովի աշխատանքը արդիւնաւէտ գնահատած է եւ նշած է, թէ վրացական կողմը գոհ է քննարկումներու արդիւնքէն:

Կոլպախ տեղեկացուցած է, որ յանձնաժողովին

Շաբ.ը՝ էջ 10

ՀԱՆՐԱՔՈՒԷ՝ ԱԶՐԴԵՅՃԱՆԻ ՄԷՁ

Արաբական իշխանութեան Հայտարար Ալիեւ անցեալ շաբաթավերջին հրամանագիր մը հրապարակած է՝ սահմանադրական փոփոխութիւններու առնչութեամբ յառաջիկայ Օգոստոսին հանրաքուէ կատարելու մասին:

Արաբական պետական հեռուստեսիլը յայտարարեց, որ Հայտարար Ալիեւ, որ Արաբական իշխանութեան է 1993էն ի վեր, որոշած է Օգոստոս 24ին հանրաքուէ մը կայացնել երկրին յետխորհրդային շրջանին սահմանադրութեան, յատկապէս՝ ընտրական օրէնքներուն եւ դատական գործընթացներուն մէջ փոփոխութիւններ կատարելու մասին:

Հայտարար Ալիեւ վերջերս յայտարարած էր, թէ յառաջիկայ տարի կայանալիք նախագահական ընտրութիւններուն թեկնածու պիտի ներկայա-

Շաբ.ը՝ էջ 2

ՐԱՏ ԼԸ ՄՈՆԵՏ

ՇԻՐԱՔ ՊԻՏԻ ՊԱՇՏՈՆԱԶՐԿԷ ԳԱՂՏՆԻ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒՆԵՐ

Ֆրանսական Լը Մոնտ օրաթերթը անցեալ շաբաթավերջին հաղորդեց, որ Ֆրանսայի նախագահ ժաք Շիրաք վճռած է պաշտօնազրկել գաղտնի սպասարկութեանց պատասխանատուներ, որովհետեւ կը կասկածի, թէ անոնք հրահանգած են քննութիւն կատարել իր եւ վարչապետ Ռաֆիք Հաբիբի, ինչպէս նաեւ ճափոնի սնանկացած Սուա Գրամատան նախագահ Սուիչի Օսատայի յարաբերութեանց մասին:

Օրաթերթին համաձայն, Շիրաք համոզուած է, որ Ֆրանսայի գաղտնի սպասարկութեան պետ Ժան Բլոտ Քոստիան եւ պետութեան անվտանգութեան սպասարկութեան պետ Ժան Ժաք Փասքալ հրահանգած են կամ «այլ խփած են» իր յիշեալ անձնատ-

րութեանց հետ կապերուն բնոյթին եւ տարողութեանց շուրջ քննութիւններուն: «Անոնք կրնան պաշտօնազրկել իր մանաւանդ որ վերջին նախագահական եւ խորհրդարանական վերջին ընտրութիւնները լայն լիազօրութիւններ տուած են Շիրաքի», կը գրէ Թերթը:

«Շիրաք համոզուած է, որ պետութեան անվտանգութեան սպասարկութիւնը վերակենդանացուցած է իր մտարձայնութիւնները, թէ 1988ին լիբանանեան միլիսներուն մօտ պատանդ հիմնադրութեան հարցումը արձակուելու համար Շիրաքի կառավարութիւնը վճարած է փրկագին մը, որուն մէկ մասը իրացուցած են ֆրանսացի քաղաքագետներ», կը հաղորդէր Լը Մոնտ:

«ՔԱՅԻՏԱ» ՆՈՐ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒ ՊԻՏԻ ԶԵՌՆԱՐԿԷ ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԴԵՍ

«Քայիտա» ցանցին մէկ բանբերը՝ Սուլէյման պու Ղայս, ձայնագրուած սփռումի մը ընթացքին, երէկ ըսած է, որ իմբակը կը կանգնի Թունուսի մէկ սինակոկին մէջ Ապրիլին տեղի ունեցած անձնասպանական մահացու յարձակումի մը ետին: Ան պուշացուցած է, որ յառաջիկայ օրերուն եւ ամիսներուն Ս. Նահանգներն իր յարձակումներու պիտի ձեռնարկէ ցանցը: «Քայիտա» կայանէն սփռուած էրիպին մէջ, բանբերը յայտնած է նաեւ, որ Ռուսիա պրն Լատին առողջ է եւ առողջութիւնը լաւ է: Թունուսի ձերպա կոչիին վրայ պատահած դէպքը իսլամ էր 21 Կոն, ներառեալ 14 գերմանացիներ:

«Քայիտա» հաղորդած է, որ երկրը ստացած է Շաբաթ օր, սակայն յայտնի չէ թէ անիկա ե՞րբ արձանագրուած է: Մինչ այդ, իտալական «Քորրիերե տելլա սերա» թերթը երէկ հաղորդած է, որ իտալացի քննիչներ գտած են անգործութեան մատնած են «Քայիտա»ի հետ կապեր ունեցող «ահաբեկչական բջիջ մը», որ կը ծրագրէր այս տարեկան

բին յարձակելի Պոլոնիայի մէջ 14րդ դարու մէկ եկեղեցիին վրայ:

Իշխանութիւնները կրցած են հեռուաձայնային խօսակցութիւններ լսել թունուսցիներու եւ մարտքիներու միջեւ, որոնք կապեր ունէին Պրն Լատինի գործակարներէն՝ լիպիացիի մը հետ: Այս վերջինը, որ Ամաս անունով ծանօթ է, անցեալ ամիս Բրիտանիոյ մէջ ձերբակալուած է:

Սեպտեմբեր 11ի յարձակումներէն ի վեր, իտալիա նախագահ Ճորճ Պուչի ահաբեկչութեան դէմ պայքարին ծիրէն ներս գտնուող գլխաւոր երկիրներէն եղած է: Միւս կողմէ, Մեքսիկոյ Արաբիոյ պաշտպանութեան նախարար Սուլթան պրն Ապտիւլ - Ալիյ իշխանը յայտնած է, որ իր երկիրը «երկաթեայ բռնուցքով պիտի հարուստէ ռեւէ մէկը, որ ահաբեկչութեան մեղսակից է»:

Ան կը խօսէր երէկ Ս. Արաբիոյ մէջ «Քայիտա»ի քանի մը անդամներու ձերբակալութեան առնչութեամբ:

Շաբ.ը՝ էջ 2

3. ԱՍԱՏԻ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԲԱՅՈՒՄ

Կանայի մէջ երէկ բացուեց կատարուեցաւ Սուրիոյ նախկին նախագահ Հաֆէզ Ասատի յուշարձանին: Հանդիսութիւնը հովանաւորեց նախագահ Կոր. Էմիլ Լահուտ, Կոր ներկայացուց տեղեկատուութեան նախարար Ղապի Արիտի: Ան այս առիթով արտասանեց իր խօսքին մէջ դիտել տուաւ, որ իսրայէլեան եւ ամերիկեան պայմանները մերժած Լիբանանի եւ Սուրիոյ վրայ ճնշումները կը սաստկանան:

«Իսրայէլն է իսկական սիւսբեկիչը եւ Լիբանանի մէջ «Քալիստա»ի կեդրոններ չկան», ըսաւ ան: Հանդիսութեան ներկայ էր Սուրիոյ տեղեկատուութեան նախարար Ասնան Օմրան, որ իր խօսքին մէջ մերժեց արաբներուն եւ իսլամներուն ուղղուած սիւսբեկչութեան ամբաստանութիւնը՝ վերահաստատելով, որ դիմադրութիւնը սիւսբեկչութիւն չէ եւ արաբները Կորն են իսրայէլեան սիւսբեկչութեան:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԼՈՒԾՄԱՆ ՁԵԻՆՆԵՐՈՒՆ ՇՈՒՐՋ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ԶԿԱՅ

Ելեմուտքի նախկին նախարար Ժորժ Գըրմ երէկ ծայրագիտեց հարցազրոյցի մը մէջ նկատել տուաւ, որ Լիբանանի տնտեսական միջոցառումները կը մատնեն զանոնք որդեգրող իշխանութեան խարխափումները, որովհետեւ տնտեսական վիճակին այտուճանաչումներուն շուրջ համաձայնութիւն չկայ:

«Պետական վարչամեքենայի եւ քաղաքական կեանքի նուազագոյն հարցին իսկ կ'օգտագործուի համայնքային լարուածութեան սաստկացումը, եւ համայնքային անկումը կը դիտուի վարչապետին քաղաքականութեան ուղղուած որեւէ քննադատութիւն», ըսաւ ան:

«Հարցը պետութեան պարտքերուն վճարումներն են եւ զանոնք կատարելու համար պետութիւնը կ'առնէ տկար քաղաքացիներն ու յիմարտներն, եւ պետութեան հասոյթներուն կտրւոյ վճարումներուն կ'երթայ, մինչ կատարութիւնը հին պարտքը նոր պարտքով կը վճարէ՝ վատթարացնելով վիճակը», ընչեց ան:

Գըրմ ըսաւ, որ յաւելելով արտադրութեան կարելի է փրկել տնտեսութիւնը. հետեւաբար անհրաժեշտ է թափ տալ երկրագործութեան, ճարտարարտեսին եւ զբօսաշրջութեան:

ՔԱՆՈՒՄԸ ՏՈՂՈՎ

●ՎԱՐՉԱՊԵՏ Ռաֆիք Հարիրի երէկ ընդունեց Մալիզիոյ արտաքին գործոց նախարար Սայեթ Համիտ Պարբ եւ նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Ահմետ Ապտէլ Ռազզաքը, որոնց կ'ընկերակցէր Լիբանանի մէջ Մալիզիոյ գիտ պատուոյ հիւպատոս Օմար Հունտի: Խորհրդակցութիւնները կեդրոնացան երկու երկրները հետաքրքրող հարցերու վրայ:

●ՇԻՆՆԵՐՈՒ ԳԵՐԱԳՈՅՆ Խորհուրդի փոխ նախագահ Շէյխ Ապտէլ Էմիր Քապալան երէկ ըսաւ, որ Լիբանանի տնտեսական դժուարութիւնները յաղթահարելու համար անհրաժեշտ է միակամ ըլլալ, որովհետեւ Լիբանան կը վերականգնի միայն իր իսլամ քրիստոնեայ զաւակներուն գործակցութեամբ:

●ՅՈՅՆ Ուղղափառներու Հաքիմ Ռ. պատրիարքը երէկ ընդունեց հանրապետութեան միջազգային շէյխ Մոհամետ Ռաշիտ Քապալանին, որուն հետ ընդհանրեց երկու յուզող զանգան հարցեր:

●ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏՐՈՍ Հարպ Պաթրոնի մէջ Ռամզի Իրանի հոգեհարստեան պաշտօնէն ետք արտասանեց խօսք մը, որուն մէջ մտահոգութիւն յայտնեց երկրի պաշտօնակալ վիճակին համար՝ յիշեցնելով, որ Իրանի հետ սոսիալ-տնտեսական չորս դատարարներ, նախկին նախարար եւ երեսփոխան մը, ապա տեղեկ արարք մը պատահեցաւ կղերականի մը դէմ: «Այս բոլոր դէպքերը

թիւն մը այցելած է Սուրիոյ փոխ նախագահ Ապտէլ Հալիմ Խատտամի, որուն հետ ընդհանրեց Լիբանանի ներքին ճակատի ամրապնդումը՝ իսրայէլեան սպառնալիքներու դիմաց:

Այլ պատուիրակութիւն մը, նույնպէս Արաբիի գլխաւորութեամբ, այցելած է արտերկրի սուրիացիներու հարցերու նախարար Քատուրի, որուն հետ ընդհանրեց Լիբանանի եւ Սուրիոյ զարգացման հարցերը:

●ԵՐԵՎԱՆԻ Ուլախ Իտո, որ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի գլխաւորած երեսփոխանական պլոնին մաս կը կազմէ, երէկ զարմանք յայտնեց խորհրդարանի նախագահին բնակավայր Այնէլթիւնէի մէջ մագուլթով բանող (փոքր պատերազմ) գործողներուն շուրջին համար, որուն ընթացքին բարձրացուած էին Հըզ-պալլայի ընդհանուր քարտուղար շէյխ Հասան Նասրալլայի նկատմամբ:

«Ոմանք կը խափանեն շինարարական եւ բարգաւաճման ծրագրերը. այս ծիրէն ներս Հըզպալլայ կ'ընդգրկուին Ուլախի կամուրջի կառուցումին», ըսաւ ան, ցաւ յայտնելով, որ Հըզպալլայի նման մեծ կուսակցութիւն մը նման մանր հարցերու միջամտութիւնը կ'ըլլայ:

●ԻՍՐԱԵԼԵԱՆԻ պատերազմական օդանւեր երէկ թռիչքներ կատարեցին հարաւի եւ արեւմտեան Պէրալի վերեւ՝ հասնելով մինչեւ Պէյրութ:

Հըզպալլայ յայտարարեց, որ դիմադրութեան ուժերը հակադաս զենքեր կրակ բացին բշտամի օդանւերուն վրայ:

ԻՆՉ ԿԸ ԳԻԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

«Տնտեսական մարմինները եւ նախագահ Կոր. Էմիլ Լահուտի խորհրդակցութիւնները կ'որդեգրեն կառավարութեան տնտեսական ծրագիրը, որուն հիմնական կէտերն են սեփականաշնորհման արագացումը, վարչական բարեկարգումը եւ պետական ծախսերու սեղմումը» («Մուսաբապա») «Լիբանանի դուրս կը բերուի դրամ լուսլու միջազգային սեւ ցանկէն» («Նահար»), «Լիբանանի ֆրանսական ընկերութիւններու կողմէ դատական հարցեր պիտի ունենայ թիւրքիսի եւ Շարիաի ամբարտակի հարցերով» («Մուսաբա»), «նախարար Քըրտահի դատական ընդդէմ կը պատրաստէ Լիբանանի դէմ վայր դատախաչ Ատուրի փոխանցելու համար» եւ «նախագահ Լահուտ քաղաքական անձնատիրութիւններու կը կ'ուղղէ, որ վերջ տան պետական վարչամեքենային մէջ իրենց միջամտութիւններուն, որպէսզի կարելի ըլլայ պայն իսկապէս բարեկարգել» («Տիար»), խորհրդակցութիւնը կ'արեւելի լիբանանեան օրաթերթերու անցեալ շաբաթավերջի թիւերուն առաջին էջերը:

Միջազգային գետնի վրայ, տեղական մամուլին արժանանալով գլխաւոր հարցերը կը հանդիսանային Միջին Արեւելքի տագնապը եւ Միացեալ Նահանգներու ապահովութեան հարցը:

«Նահար» օրաթերթը կը գրէր. «Իսրայէլի սեղմող զինուոր կ'որոշէ պաշտօնական շրջանները գրաւուած պահել, մինչեւ որ Բեռլինի գործողութիւնները վերջ գտնեն», իսկ «Մաֆիր» կը նշէր, թէ «պաղեստինցիները 10 Կոնտրոլի, որոնց հինգը՝ երեխաներ. Իսրայէլ կը շարունակէ քաղաքներու գրաւումը եւ Արաբաթ կ'ընդունի Բեմի Տեյվիտի մէջ Պի Էլիսթրի ներկայացուցած ծրագրին պայմանները: Ճորձ Պուշ Ծարունի կ'ընէ. - Ամուր կեցէ՛ք,

մենք մեր կողքին ենք»: Միացեալ Նահանգներուն մէջ տիրող ապահովական մտահոգութիւններուն անդրադարձնելով՝ թերթերը կը գրէին, թէ լիբանանցի գործարար մը ամերիկեան իշխանութիւնները տեղեկ պահած է, թէ բարեկարգումը եւ պետական ծախսերու սեղմումը» («Մուսաբապա») «Լիբանանի դուրս կը բերուի դրամ լուսլու միջազգային սեւ ցանկէն» («Նահար»), «Լիբանանի ֆրանսական ընկերութիւններու կողմէ դատական հարցեր պիտի ունենայ թիւրքիսի եւ Շարիաի ամբարտակի հարցերով» («Մուսաբա»), «նախարար Քըրտահի դատական ընդդէմ կը պատրաստէ Լիբանանի դէմ վայր դատախաչ Ատուրի փոխանցելու համար» եւ «նախագահ Լահուտ քաղաքական անձնատիրութիւններու կը կ'ուղղէ, որ վերջ տան պետական վարչամեքենային մէջ իրենց միջամտութիւններուն, որպէսզի կարելի ըլլայ պայն իսկապէս բարեկարգել» («Տիար»), խորհրդակցութիւնը կ'արեւելի լիբանանեան օրաթերթերու անցեալ շաբաթավերջի թիւերուն առաջին էջերը:

Միջազգային գետնի վրայ, տեղական մամուլին արժանանալով գլխաւոր հարցերը կը հանդիսանային Միջին Արեւելքի տագնապը եւ Միացեալ Նահանգներու ապահովութեան հարցը:

«Նահար» օրաթերթը կը գրէր. «Իսրայէլի սեղմող զինուոր կ'որոշէ պաշտօնական շրջանները գրաւուած պահել, մինչեւ որ Բեռլինի գործողութիւնները վերջ գտնեն», իսկ «Մաֆիր» կը նշէր, թէ «պաղեստինցիները 10 Կոնտրոլի, որոնց հինգը՝ երեխաներ. Իսրայէլ կը շարունակէ քաղաքներու գրաւումը եւ Արաբաթ կ'ընդունի Բեմի Տեյվիտի մէջ Պի Էլիսթրի ներկայացուցած ծրագրին պայմանները: Ճորձ Պուշ Ծարունի կ'ընէ. - Ամուր կեցէ՛ք,

հային օրուան հանդիսութիւնները: Ըստ թերթերուն, բացման հանդիսութեան ներկայ գտնուած են մեծ թիւով պաշտօնական անձնատիրութիւններ, դեսպաններ եւ հոծ բազմութիւն մը:

Պրեզիդէնտ պետական քննութիւններուն երկրորդ օրուան առիթով, թերթերու թղթակիրները շրջած են քննութեան կեդրոնները: Ըստ աշակերտներուն, թէ անհանդարտ ու խաղաղ մթնոլորտ կը շարունակուի, սակայն հարցարանները երկրորդ օրը բաւական դժուարացած են: Թերթերուն համաձայն, աշակերտները գլխաւորաբար գանգատած են կենսաբանութեան հարցարանէն:

Թերթերը նաեւ լուսարձակի տակ առած էին Հինգշաբթի օր նախարարաց խորհուրդին կողմէ քննարկուելիք քարտեզներու հարցը: Անոնք ընդհանրապէս հարց կու տային, թէ արդեօք Լիբանանի իսկապէս կը քալէ՞ դէպի մարտ կենսոլորտ:

«Նահար» օրաթերթը յատուկ ուշադրութիւն տալով պատրաստած էր Լիբանանի մէջ պաշտօնական մամուլի: Ըստ անոր, «130 հազար պաշտօնական մարտիկներ կը պահանջէ 130 միլիոն տոլար»: «Ականաւորութիւններու պատմութիւնը սկսած է 1985 թուականին եւ անիկա մեծ թիւով Կորն պատճառները: Պրորի կ'ընէ, Իսրայէլ տակաւին կը գրաւէ հարաւը իր ակնակներով սիւստր վնասներ պատճառելով»:

«Տիար» կը հրապարակէր նախագահին տակ առած էին Պուշի միջոց եղած քննարկումները: Ընդհանուր թղթածրարը:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՔԵՐՍԷՍ

Կազմակերպութեամբ
Շ. Յ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄԻՆԻ

ԹՈՒՎԱԿԱՆ՝ ՅՈՒՆԻՍ 5, 6, 7, 2002:

ՎԱՅՐ՝ Պուրճ Համուտի Ազատագրութեան փարքին, Մասքըր Մոլին կից:

ԺԱՄ՝ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ 10:00ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ 11:00:

Մասնակցութեամբ՝

ԱՃՃԵԱՆ ԹՈՒՐԻՉ 2002ի ՇՐՋԱՊՏՈՅՆԵՐ

●Ամէն Շաբաթ Պէյրութէն շքեղ զբօսանալով 8 օր Կիպրոս, Ռոտտո, Արեւը, Յունական կղզիները առանց վիզայի 380\$:

●Varna 8 օր 280\$, 15 օր 385\$, պանկայօ նախաձայով:

●Կիպրոս 4 օրը 195\$, 7 օրը 235, պանդոկ, նախաձայ + տոմս:

●Ամէն Երկուշաբթի 8 օր Հայաստան 375\$, 15 օրը 530\$, պանդոկ, նախաձայ, օդանւայի տոմսակով:

●8-29 Յուլիս եւ 9-30 Օգոստոս, աշակերտական, սկաւտական եւ երիտասարդական, օրական 4 անգամ ուտելով, Սեւանի եւ Արգհի մէջ տաք տարբեր պտոյտներով, տոմսը, վիզան + տուրքերով 399, 499, 555, 780\$, թոխը Հալպէն, իշխատակի նուրբներով:

●8 օր Եպրոս՝ Սեւ եով 575\$ 15 օր 820\$:

2002ի նորոյն օրը արժեքներով

●Ամէն Կիրակի Ղամապու, Սեւանյա, Պուտան 12\$:

●Ամէն Կիրակի Ղամապու, Սեւանյա, Մուր, Կանա 8\$:

●Էտնը, Արգ, Ֆարայա 8\$, Մայոս, Մուր, Կանա 8\$:

●Ամէն առտու եւ իրիկուն Հալպէ 9\$, Ղամապու 6\$ նոր օրը արժեքներով:

●Վարձու կու տանք մեծ եւ փոքր օրը արժեքներով:

●Ամէն Շաբաթ Լաքաքի 5 աստղանի պանդոկ 3 օր 75\$:

ԲԱՅԱՌՈՒ ԵՐԱՊՏՈՅՆ ԴԵՊՈ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

●Ա - 8 - 15 Յուլիս, Բ - 12 - 19 Յուլիս առաջնակարգ պանդոկ, 5 օր պտոյտներ, ձաշկերոյն-պարահանդէս, իշխատակի նուրբներով, ձրի վիճակահանութիւն, սկսեալ 575 \$ են, ներառեալ վիզան եւ օդակայանի տուրքերը:

ԱՃՃԵԱՆ ԹՈՒՐԻՉ հեռ. 01-261177 - 240654 - 03-233978 - գիշերը՝ 01-258887:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԼԱՄԱԳՈՅՆ ՆՈՒԵՐ

ԱՅՍ ԱՄԻՍ ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆ ԲՈՒՈՐ ԱՏՈՒԿ ՍԿՍՈՂ ԱՆՈՒՆԵՐՈՒՆ. ԿԵՍ ԺԱՄՆՈՅ ՎԻԴԵՕ ՇՐՋԱՆԵՐ ԱՆՉԻՆ ԱՆՈՒՆՈՎ, ՄԱԿԱՆՈՒՆՈՎ ԵՒ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՆԿԱՐՆԵՐՈՎ

Դիմել՝ ԱՐԱ ԷԼԷԷՃԵԱՆ ՀԱՍ. Հեռ. 01 / 261696, 03 / 250518

VALSE International Cosmetics

Armen Haroutunian & Co.
DORA - Magie Al-Hajj Str. - Tel. 01-265449
Fax: 01-324617 - P.O.Box 90-150 Beirut-Lebanon

YOGAՒ

ՅԱՏՈՒԿ ԴԱՍԵՆԹԱՅՔ

7 - 14 տարեկան փոքրերու համար Յուլիս ամսուան ընթացքին

ԱՆԿԱՐ

Մանրամասնութեան համար հեռաձայնել՝ 03-749473 ՄԱՐԱԼ ՕՇԱՆԵՍԵԱՆԻՆ ամէն օր կէսօրուան ժամը 12:00էն 1:00:

ՅԱՅՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանի Հայոց Ազգային առաջնորդարանը այսու կը յայտարարէ, թէ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատան մէջ ձեռնարկուած արդիական ոճով դարակ-դամբարաններու շինարարական աշխատանքը արդէն իսկ իր լրումին հասած է:

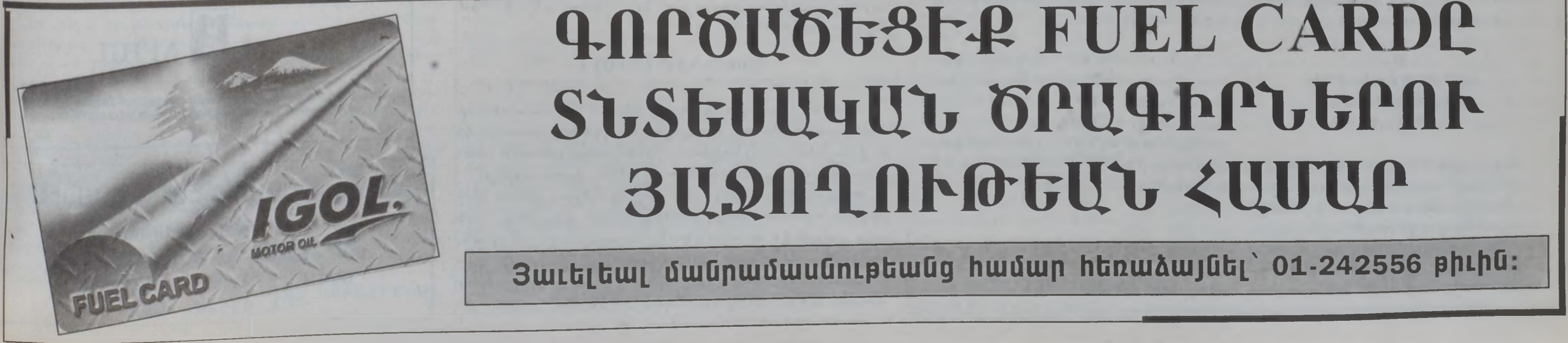
Հետեւաբար, կոչ կ'ուղղենք բոլոր այն պաշտօնակիրներուն, որոնք. -

- 1.- Նախօրոք սեփական դարակ-դամբարան ունենալու իրենց նիւթական պարտաւորութիւնները կատարած են, պարտին հանդիպի Ազգային առաջնորդարան մէջ ձեռք տալով առաջ ժամը 9:00էն 1:00, դարակ-դամբարանի «գործածութեան իրաւունքի հաստատագիր» ձեռք ձգելու համար:
- 2.- Դարակ-դամբարանի «գործածութեան իրաւունքի հաստատագիր» ձեռք բերումէն ետք միայն, Ազգայինները ի վիճակի պիտի ըլլան իրենց հարապատեններուն աճիւններու փոխադրութեան հարցով պարզիլ, ինչպէս նաեւ իրենց նոր հանգուցեալ պարագաները թաղել:
- 3.- Սահմանափակ թիւով դարակ-դամբարաններ կը մնան, որոնց իւրաքանչիւրին սակը 1500 տոլար է:
- 4.- Կան նաեւ դամբարաններ երրորդ յարկի վրայ, իւրաքանչիւրին սակը՝ 3000 տոլար:
- 5.- Կ'ուզենք մեր պաշտօնակիրներուն ուշադրութեան յանձնել, որ Տըրն Շրպայէի Ազգային գերեզմանատան մէջ նաեւ դարակ-դամբարաններ կան, տրամադրելի մեր ազգի պաշտօնակիրներուն, իւրաքանչիւրին սակը՝ 1500 տոլար:

ԴԻՄԵՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARDԸ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ 01-242556 թիւին:

ԲԱՆԱԶԵԹԵՐ

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ

Գ. ԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋԵՒ

Վեհափառ հայրապետը թե՛ իր բացման պատգամին մէջ եւ թե՛ Ազգային Ընդհանուր Ժողովին իր արտայայտած մտածումներուն նամբով, յատուկ կարեւորութեամբ շեշտեց Ամենայն Հայոց եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ա. Աթոռներուն միջեւ գործակցութիւնը աւելի ամրապնդելու եւ գոյութիւն ունեցող որոշ տարակարծութիւններուն հանգրուանային կերպով լուծում տալու անհրաժեշտութիւնը:

Ազգային Ընդհանուր Ժողովը ամբողջութեամբ որդեգրելով վեհափառ հայրապետի մտածումը եւ նախանշաններու շարքին, կ'որոշէ Ա. Էջմիածնի հետ անմիջապէս խօսակցութեան եւ խորհրդակցութեան գործընթացի մը ձեւերակել: Եղբայրական սիրոյ ու հասկացողութեան մթնոլորտի մէջ տեղի ունենալիք այս խօսակցութեան ընթացքին, անհրաժեշտ է բնական մեր կեղծելու դիմագրւած բոլոր դժուարութիւնները՝ թեմական ու վարչական հարցեր, ինչպէս նաեւ՝ հայ եկեղեցւոյ բարեկարգութեան առնչուած հարցեր: Գոյութիւն ունեցող հարցերու լուծման հարկ է մտենալ իրապաշտ կերպով՝ նկատի ունենալով գաղութներուն ու թեմերուն ներքին եւ արտաքին պայմանները:

Դ.

ՀԱՅԵՑԻ ԳԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Ընդհանուր Ժողովը, լսելէ ետք հայեցի դաստիարակութեան մասին տրուած երկու զեկոյցները եւ պատգամաւորներուն արտայայտած կարծիքները, կը հաստատէ, թէ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կարեւոր դեր վերապահուած է հայեցի դաստիարակութեան ծրագիրներու մշակումին եւ ուսուցիչներու պատրաստութեան մարզերուն մէջ:

Ազգային Ընդհանուր Ժողովը կը թելադրէ Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան:

1. Մշակել հայեցի դաստիարակութեան ուղեգիծ, որ ընդգրկէ հայերէնի եւ հայոց պատմութեան ուսուցումը, ինչպէս նաեւ հայկական ոգիի, ազգային դիմագիծի, մշակոյթի եւ անհատութիւններու փոխանցումը՝ իբրեւ հիմք թեմերու մէջ կիրառելի կրթական ծրագիրներուն:

2. Մղել թեմերը օգտագործելու արդի արհեստագիտութեան ընթացքով միջոցները հայեցի դաստիարակութեան բոլոր բնագավառներուն մէջ եւ պատրաստելու իրենց պայմաններուն պատշաճ ոգասփռքեր, որոնք իրենց բովանդակութեամբ գոհացնեն մանկավարժական արդի պահանջները:

3. Կազմակերպել ուսուցչական եւ կրթական մասնագետներու համագումարներ եւ աշակցիլ թեմերուն կազմակերպելու նման համագումարներ:

4. Մասնաւոր ուշադրութիւն դարձնել օտար վարժարաններ յանձնող եւ հայկական շրջանակէն դուրս մեծցող նոր սերունդի հայեցի դաստիարակութեան:

Ե.

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՐԳԻ ԻՐԱՌՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ՀԵՏԱՊՆՂՈՒՄ

Ազգային Ընդհանուր Ժողովը, լսելէ ետք հայ Ժողովուրդի իրաւունքներու հետապնդումի մասին տրուած երկու զեկոյցները եւ պատգամաւորներուն արտայայտած կարծիքները, կը գնահատէ վեհափառ հայրապետին գլխաւորու-

թեամբ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան տարած աշխատանքները հայ Ժողովուրդի անժամանցելի իրաւունքներու պահանջատիրութեան գծով՝ միջազգային ատենաներու եւ միջեկեղեցական շրջանակներու մէջ:

Ազգային Ընդհանուր Ժողովը կը թելադրէ Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան:

1. Շարունակել իր բազմերես եւ յանձնառու գործունեութիւնը, գործակցաբար Հայ Դատը հետապնդող կազմակերպութիւններուն, իրականացնելու համար Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը, մեր Ժողովուրդի իրաւունքներուն արդար հետապնդումը, Արցախի հարցին արդար լուծումը եւ Հայաստանի հզօրացումը:

2. Հաստատել կաթողիկոսարանի մէջ Ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան կեդրոն մը, ուր կարելի ըլլալ հետազօտութիւններ կատարել, վաւերագրական նիւթեր հաւաքել, կայքէջ բանալ, քարոզչական աշխատանք տանիլ, հրատարակութիւններ ընել հայ եւ օտար մասնագետներու եւ համալսարանականներու աշխատակցութեամբ:

3. Տէր Զօրի Ապրիլեան համալիրը վերածնունդի իբրեւ համազգային ուխտատեղի:

4. Ուղղութիւն տալ եւ աշակցիլ թեմերուն մէջ տարուող հայ Ժողովուրդի իրաւունքներու հետապնդման բոլոր աշխատանքներուն:

5. Ամենայն հայոց կաթողիկոսութեան հետ միասնաբար յարմար առիթով սրբադասել Մեծ Եղեռնի ճանապարհները:

Զ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ՍՓԻՒՈՔ ԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Ընդհանուր Ժողովը, լսելէ ետք Հայաստան - Սփիւռք գործակցութեան մասին տրուած երկու զեկոյցները եւ պատգամաւորներուն արտայայտած կարծիքները, կը վերահաստատէ իր անխախտ հիմնադրը՝ Հայաստանը՝ Հայաստանը հայրենիքն է բոլոր հայերուն եւ հայ Ժողովուրդին դիմագրւած հարցերը հաւասարապէս կը պատկանին Հայաստանին եւ Սփիւռքին: Հայ Ժողովուրդին հայ երկու հատուածները պետք է համագործակցիլ փոխադարձ յարգանքով, ապահովելու համար թէ՛ Սփիւռքի եւ թէ՛ Հայաստանի զօրացումը եւ անոնց ներդրումը բարգաւաճումը:

Հայաստանի Հանրապետութեան ու Արցախի Հանրապետութեան, ինչպէս նաեւ Սփիւռքի հզօրացման իր յանձնառուութեան մեկնելով՝ Ազգային Ընդհանուր Ժողովը կը թելադրէ Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան:

1. Աշխատիլ, որ Հայաստան - Սփիւռք խորհրդատուները կազմակերպուին աւելի բժախոտութեամբ, հայութեան բոլոր հատուածներուն մասնակցութիւնը ապահովելով եւ գործնական ծրագիրներ մշակելու կարելիութիւնը երաշխաւորելով:

2. Այժմէն իսկ սկսիլ Հայաստան - Սփիւռք Գ. խորհրդատուների պատրաստութեան, հետամուտ ըլլալ մասնակցելու խորհրդատուների ծրագրումին եւ կազմակերպութեան աշխատանքներուն:

3. Գնահատման ենթարկել կաթողիկոսութեան տարբեր թեմերու մասնակցութիւնը Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի աշխատանքներուն եւ համարել յապագայ գործակցութիւնը՝ թեմերուն տալով անհրաժեշտ ուղղութիւն:

(Շար. 3 եւ վերջ)

ՌՈՒՍ «ԱԶԳԱՅԻՆԱԿԱՆ» ՆԵՐՈՒ ԲՈՒՆԱՐԱՐՔԸ ԿԸ ԿԱՆԽՈՒԻ

Ռուսական Իսթրա քաղաքի քաղաքապետարանին հրաւերով 20 Յունիսին Մոսկուայի հայկական գեղագիտական կեդրոնի «Ջուարբնոց» համոյթը ներկայացած էր մասնակցելու Ռուսիոյ անկախութեան օրուան նուիրուած ձեռնարկին:

Հանդիսատեսներուն կողմէ համերգային ծրագիրի առաջին բաժինի բուն ընդունելութեան ետք, կազմակերպիչները կը պահանջեն անյապաղ դադարեցնել համերգը եւ հաւաքել սարքաւորումները: Այնուհետեւ շեքը կը մտնեն մեծ թիւով ուստիկաններ եւ «Ջուարբնոց»ի անդամներուն բոլոր կողմերէն երկու շարքով շրջափակած կը տեղափոխեն «օթոպիւս»:

Ռուս ուստիկանութեան այս կարգադրութեան ետք պարզուած է, որ գինով եւ թմրեցուցիչ օգտագործած անիւնու գլուխներով բազմաթիւ երիտասարդներ շրջապատած էին մշակոյթի տան շեքը «Իրենց հայրենիքին մէջ, բաւական լաւ զգացող հայեր»ուն հետ հաշտեցարար տեսնելու վճռակամութեամբ:

Ուստիկանութիւնը հայհոյող «ազգայնական»ներուն ամբոխին մէջ դժուարութեամբ ճամբայ կը բանայ դէպի «օթոպիւս» կարելիութիւն ընձեռնելով այդ վայրէն անվճար տեղափոխելու Մոսկուա:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

- «ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԾԱՂԿԱՔԱՂ»

«Շողակն» համոյթին կողմէ պատրաստուած «Հայաստան ծաղկաբաղ» խոսասիրիկը, պատմական ծանօթագրութիւններու իր անդրին հրատարակելու եւ իւրաքանչիւր երաժշտական կտորի շուրջ բացատրական նով հայ մշակոյթը օտարներուն ծանօթացնելու միջոց մըն է:

Շողակաբաղին երաժշտութիւնը ներկայացնող «Շողակն» համոյթին մաս կը կազմեն Գէորգ Տապաղեան (տուտուկ, զուռնա, շլի), Նորայր Դաւթեան (քամանչա), Ալեքսան Թարութիւնեան (երգիչ), Յասմիկ Թարութիւնեան (երգիչ), Կարինէ Յովհաննիսեան (գանն), Կամո Խաչատուրեան (տնօր), Գրիգոր Թազուրեան (տուտուկ), Լեւոն Թեւեանեան (թաւ շլի):

Հաւաքածոյին շարքին կը գտնենք գուսան Շերամի «Շորոր» եւ «Սարէն կու գայի» երգերը, ժողովրդային-ազգագրական երաժշտութեան մեր գոհարներէն եւ երգեր Սայաթ Նովայէն:

- «ՄԱՆՐԱՆԿԱՐ»

Տուտուկահար Գէորգ Տապաղեանի մեկնաբանութեամբ այս խոսասիրիկը կ'ընդգրկէ ազգագրական, աշուղական եւ հոգեւոր մեղեդիներու հաւաքածոյ մը, ուր կը գտնենք Սայաթ Նովայի «Քանի վուր ճան իմ»ը, աշուղներու վերջին սերունդէն գուսան Հաւասիի «Եայլաւոր եար», Շիրակի եւ Զաւաթքի պարզանակներ, Կոմիտասի «Ալագբազ-խնկի ծառ», միջնադարու «Վարդանի մօր ողբը», Գրիգոր Նարեկացիի «Հաւուն, հաւուն»ը, Ներսէս Շնորհալիի 12րդ դարու «Առաւօտ Լուսոյն», եւ այլն:

«Մանրանկար» խոսասիրիկի իւրայատկութիւնը կը կայանայ այն իրողութեան մէջ, որ ինչ տեղ գտած են այնպիսի երաժշտական կտորներ, որոնք իսկապէս մաս կը կազմեն հայկական երաժշտութեան հատուկ տիրուած փաղանգին, իսկ անոնց մեկնաբան Գէորգ Տապաղեան կը նկատուի հայ տուտուկի վարպետներէն:

- ԱՄԵՐԻԿԱԿԱՅ ԶՈՒԹԱԿԱԿԱՐ ԲԻՄ ՔԱՇՔԱՇԵԱՆ

Ամերիկահայ ջութակահար Քիմ Քաշքաշեան իտալացի վեթերան երաժիշտ Լուչիանօ Պերիոյի ձայնագրութեան մէջ անոր մենակատարն է:

«Ի. Սի. Էմ.» ընկերութեան կողմէ Լուչիանօ Պերիոյի ստեղծագործութիւններուն ձայնագրութեանն է ետք պիտի հրատարակուի Քաշքաշեանի երկրորդ ձայնագրութիւնը, որ պիտի ընդգրկէ հայ երաժիշտ Տիգրան Մանսուրեանի արդիապաշտ եւ հայկական ժողովրդային երաժշտութեան վրայ հիմնուած ստեղծագործութիւնները:

Ինտիփեյնըմք» թերթի թղթակից Մայքըլ Զըրչ Քաշքաշեանի հետ վերջերս կատարած հարցազրոյցին ընթացքին հարց տուած է անոր հայկականութեան մասին, թէ որքանով հայ է ան: Ք. Քաշքաշեան պատասխանած է. «Թուղթի վրայ եւ արիւնով՝ 100 առ հարիւր համեմատութեամբ: Հայրս փոքր մանչ մըն էր, երբ Միացեալ Նահանգներ հասած է: Մայրս թէեւ Ամերիկա ծնած է, սակայն մէկ բառ անգլերէն չէ լսած մինչեւ 6 տարեկան: Ծնած եմ Տիթրոյիթ, սակայն խորապէս կապուած եմ հայ Ժողովուրդին եւ նոյնիման հայոց երկրին»:

Ք. Քաշքաշեան ունի աւելի քան 15 ձայնագրութիւններ, ինչպէս նաեւ «Ulysses Gaze» ժապաւէնի երաժշտութիւնը վիոլայով կը մեկնաբանուի Քիմ Քաշքաշեանի կողմէ:

- «ԾԻՐԱՆՆԵՐ ԵԿԵՄԷՆ»

Դժամեայ տուտուկահար Զիւան Գասպարեանի մեկնաբանութեամբ եւ Վաչիկ Աւագեանի (տուտուկ) ու Լեւոն Արշակունցի (տնօր) ընկերակցութեամբ հրատարակուած է «Ծիրաններ եղեմէն» խոսասիրիկը: Խոսասիրիկը կ'ընդգրկէ հայ երաժշտութեան գանազան ժամանակաշրջաններէն եկած կտորներ: Հոն տեղ գտած են աւանդական հարսանեկան «Տարան, տարան»ը, Մարաշի, Սուրմալուի եւ էրզրումի պարեղանակներ, հայ-վրացական «Շալախօ» այրերու պարը, Արամ Խաչատրեանի «Պէպոյի երգը», Զ.

«ՄԱՏԵԱՆ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԵԱՆ»Ի ՊԱՐՍԿԵՐԷՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

16 Յունիսին Ս. Էջմիածինի մէջ գրողներու համահայկական առաջին խորհրդաժողովին մասնակցիչները՝ հանդիպում մը ունեցան ամենայն հայոց Բ. կաթողիկոսի հետ: Հանդիպման ընթացքին պարսկահայ բանաստեղծ Ազատ Մաթեան վեհափառին յանձնեց Գրիգոր Նարեկացիի «Մատեան ողբերգութեան» աշխատութեան այս տարի լոյս տեսած պարսկերէն հրատարակութեան մէկ օրինակը:

60ամեայ բանաստեղծը թարգմանութեան վրայ որոշ ընդմիջումներով աշխատած է շուրջ երեք տասնամեակ: Պարսկերէն թարգմանութիւնը լոյս տեսած է 2002 օրինակով՝ նուիրուելով Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակման 1700ամեակին եւ «Մատեան Ողբերգութեան»ի 1000ամեակին:

Հրատարակութիւնը իրականացած է Թեհրանի հայ թեմական խորհուրդին ենթակայ «Եղիա Բաբուժեան» հրատարակչական ֆոնտին միջոցով: Գիրքը հրատարակուած է նաեւ Իրանի նախագահին յայտարարած «2001 թուականը մշակութային երկխօսութեան տարի» ծրագիրի շրջագիծին մէջ:

Գասպարեանի անձնական յօրինումներէն «Տարիներս անցան»ը եւ այլն:

Տուտուկահար Զիւան Գասպարեան ԵՌՆԵՄՔՕԻ կողմէ կազմակերպուած երաժշտական չորս մրցանքներու առաջնութիւնը խլած է:

Տուտուկը Հոլիվուտի շարժապատկերի աշխարհ մուտք գործած է Զ. Գասպարեանի միջոցով: Անոր տուտուկին արձանագրուած կը լսենք «Տը լասթ թեմփթէյլըն աֆ ձիզըս Բրայսթ», «Իրաչա հաուս», «Տը կլատիէյլըն» եւ այլ ժապաւէններու մէջ:

ՃՈՆ ՕՐՏՈՒԷՅԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՍԻՆԻՔԻ ՄԱՐԶ

12էն 14 Յունիս աշխատանքային այցելութեամբ Սիւնիք կը գտնուէր Հայաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ճոն Օրտուէյ՝ մարզին ծանօթանալու նպատակով:

Դեսպանը այցելեց Սիսիան, Գորիս, Կապան, Մեղրի շրջանները, ինչպէս նաեւ՝ այդ շրջաններուն մէջ գտնուող շարք մը հաստատութիւններ, ուր կ'իրականացուին ամերիկեան կազմակերպութիւններու կողմէ ֆինանսաւորուող ծրագիրներ:

Սիւնիքի մարզպետարանին մէջ ունեցած հանդիպման ընթացքին Սիւնիքի մարզպետ Էդիկ Բարսեղեան ներկայացուց մարզը, խօսեցաւ հարցերու մասին, անոնցմէ առանձնացնելով, բնակչութեան անգործութեան հարցը: Մարզպետը շնորհակալութիւն յայտնեց ամերիկեան կազմակերպութիւններու միջոցով մարզին մէջ իրականացուող ծրագիրներուն համար:

Հետագայ համագործակցութեան նպատակով ձեռք բերուեցան համաձայնութիւններ: Միացեալ Նահանգներու դեսպանը հաւաստիացուց, որ Միացեալ Նահանգներու կողմէ Սիւնիքի դպրոցներուն մէջ իրականացուող համակարգչային ցանցերու ստեղծման ծրագիրը պիտի շարունակուի:

ONE SECOND IS ENOUGH... Արհասը Կը Պատահի Երկվարկանի Մը Մէջ... ...BUT WE USE THEM ALL. ...ԻՍԿ ՄԵՆԵ ՆԵՐԿԱՆ ԵՆԵ ԱՄԷՆ ԵՐԿՎԱՐԿԱՆ. ԱՖՀԻԼ AFHIL Աֆիլ-Ընդ. Բ. Յարկ, 766. Եւ Յարկ. (01) 262231-242556-242557 Imn. AFED, 2ème étage, Tél. and Fax: (01) 262231-242556-242557

ՀԱՄԲԻԿ ԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՅԷՆ HAMPIG SASSOUNIAN CSP - L.A.C. B - 5 - 131 44750 60-TH ST. WEST LANCASTER, CA, 93536 — USA

ՍԱՌԵՑՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ-ԸՆԴԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՄ

Չնայած ներկայիս խորհրդարանի գործունեությանը մեկ տարուց պակաս ժամանակ է մնացել, սակայն օրէնսդիրն ակնյայտօրէն իրեն արդէն սպառել է, եւ այլ իրավիճակում պարզապէս աներկբայ կը լինէր նրա լուծարումը:

Սակայն ստեղծուած վիճակը բաւականին իւրօրինակ է եւ, որքան էլ զարմանալի է, ուժեղ շահերից չի բխում:

Երկրի նախագահի պաշտօնակազմի արհեստական նախաձեռնութեան պատճառով օրէնսդիրն անկանոն գործունեութեան խափանումը նախագահին ազատօրէն կարող էր մեկնաբանել որպէս Ազգային ժողովի գործունեութեան անհնարինութիւն եւ արձակել խորհրդարանը, ինչպէս սահմանուած է սահմանադրութեամբ: Ընդդիմադիրները կարծում են, թէ նախագահը նման քայլի դիմելու իրաւունք պարզապէս չունի, քանի որ սկսուած է պաշտօնակազմի գործունեութեան մեծամասնութեան կողմէն քաղաքական մեծամասնութեան նախագիծը քննարկման դնելու հետեւողականութիւնը: Այս «համարադրութեան» մէջ շատ կարեւոր է, թէ ո՞ր կողմն առաւել համոզիչ է կ'ընդունուի:

Առայժմ դա յաղդուած է քաղաքական մեծամասնութեանը, որը, չնայած գործարարած կոշտ միջոցներին, հիմնաւորում է, որ նախագիծը ինքննապատակ է, յղի ծանր, անկանխատեսելի հետեւանքներով եւ հետագայի անորոշութեամբ: Բացի դրանից, մեծամասնութեան վերջին քայլը՝ պաշտօնակազմի նախագիծն Ազգային ժողովի օրակարգ մտցնելու սահմանադրականութեան հարցով Սահմանադրական Դատարանին դիմելու նախաձեռնութիւնը շատ լուրջ հարուած հասցրեց ընդդիմութեանը, որը պարզապէս քաղաքական չունեցող համաձայնելու, փաստօրէն, նոր գործընթաց սկսելու: Թէեւ քաղաքական մեծամասնութիւնն ինքը մեծ յոյսեր չէր կարող կապել Սահմանադրական Դատարանին հետ եւ հասկանում էր, որ կարող է տանուլ տալ խաղը, այնուամենայնիւ, ընդդիմութիւնը, չգիտակցելով այս հեռանկարը, խուսափեց նախաձեռնութիւնից միմիայն մէկ պատճառով. ցանկացած դէպքում Սահմանադրական Դատարանին որոշման պարագայում իրենք գրկուելու են շահարկման հետագայ հնարաւորութիւնից եւ փաստօրէն ապացուցելու իրենց սնանկութիւնը ընտրաշահուած: Փոխարքարք այս անվստահութեան հետեւանքով ընթացք չտուեցին Սահմանադրական Դատարանին դիմելու գործընթացին, թէեւ դա ստեղծուած ճգնաժամային իրավիճակից դուրս գալու լաւագոյն ելքը կը լինէր:

Այս հանգամանքները լուրջ հիմք կարող էին դառնալ նախագահի համար՝ ցրելու խորհրդարանը, եթէ վերջինս զգար դրա անհրաժեշտութիւնը զուտ քաղաքական նպատակադրումներից ելնելով: Պատահական է, որ նախագահը խորհրդարանում ստեղծուած ծրարակցից որպէս 6-7 պատգամաւոր օրինակացուցութիւն, այսինքն՝ իրավիճակը վերահսկելի համարեց, հետեւաբար նաեւ՝ Ազգային ժողովը չլուծարելու հիմնաւորում: Եւ դա հասկանալի է, ինչորոշ արանում ընդդիմութիւնը տեսակարար կէտ էր կազմում, նրան լուրջ խոչընդոտ չի կարող հանդիսանալ, Ազգային ժողովը կառավարութեան կցորդն է, իսկ նման խորհրդարանից հրաժարումը գալիք նախագահական ընտրութիւնների տեսակէտից սխալ կը լինէր:

Ընդդիմադիր թեւի համար ճգնաժամից դուրս գալու՝ խորհրդարանի ցրումը ամենանախաստ հանգուցալուծումը կարող է լինել: Միակ յաղողութիւնը, որին մէկ տարուան պայքարում հասել է ընդդիմութիւնը, դա խորհրդարանական ամպիոնից իրենց նուազող ընտրական գուճին ներկայանալն է եղել եւ, ի վերջոյ, մի կերպ պաշտօնակազմի նախագիծը խցկումը քաղաքական մեծամասնութեան կողմը: Պատահական է, որ Ազգային ժողովի ամպիոնի գրաւմամբ նիստերի տապալումը հիմա ընդդիմութիւնն իր յաղթարշաւի սկիզբն է համարում, թէեւ դրան շատ յարաբերականօրէն պէտք է վերաբերուել: Միանշանակ է, որ խորհրդարանը ցրելու դէպքում ոչ միայն վերջնականապէս ընդդիմութիւնը կը կորցրնի քաղաքական «բեմահարթակը» (հանրահասարակ տարածքի յետոյ), այլեւ խորհրդարանական, առաւել եւս նախագահական ընտրութիւններում յաղթելու բոլոր խաղաթղթերը:

Յատկապէս վերջինիս առումով լուրջ խնդիրներ կարող է ունենալ քաղաքական մեծամասնութիւնը, ի դէմս հանրապետականների, որոնք խորհրդարանի ցրման դէպքում ժամկէտից շուտ կանգնելու են կառավարութիւնը կորցնելու վտանգի առջեւ, քանի որ այս երկու գործընթացները քաղաքական յարաբերութիւններում խիստ փոխկապակցուած են:

Իսկ դա նշանակում է ժամկէտից շուտ հրաժարում քաղաքական, վարչական այն թակններից, որոնք կարող են սահուն ապահովել հանրապետականների անցումը յաջորդ խորհրդարան ընդհանրապէս, իշխանութիւն՝ մասնաւորապէս: Առաւել եւս, որ չնայած արտաքուստ թուրքական մէկ թեւի տպաւորութեանը, հանրապետականներ-նախագահ յարաբերութիւնները բարեկարգակազմութիւնը պայմանաւորուած է զուտ այլընտրանքի րացակայութեամբ:

Ինչեւէ, երբեք կողմերի համար էլ խորհրդարանի ցրումը ամենալաւ լուծման ճանապարհը չէ, ուստի եւ այս տարբերակը ընդհանրապէս պէտք է բացառել: Մինչեւ ընտրութիւնների մեկնարկը, այսինքն՝ մինչեւ եկող Սեպտեմբեր, քաղաքական ուժերը նախընտրում են գործել ստեղծուող բարդութիւնները ստեղծելու մարտավարութեամբ: Ինչ կը լինի Սեպտեմբերին, դժուար է ասել: Բայց որ յատկապէս այդ ամսուան ընթացքում կը ծաւալուեն հիմնական իրադարձութիւնները, անհերքելի է, քանի որ դրանից չեն խուսափում իրադարձութեան 55օր յօդուածի 3րդ կէտը՝ «իր պաշտօնավարութեան 55օր յօդուածի 3րդ կէտը»:

Սկսուած պայքարը խթանել Ազգային ժողովը: Սկսուած պայքարը խթանելու է աւելի թեմանալ, թերեւս հակադիր գիրքերով ընտրութեան շարունակական կարծարացմամբ, ինչն արտաքուստ թուրքական երկխոսութիւնը երաւան էր անհրաժեշտ միջոց: Այդ ժամանակ շատ բան կու ճաբարներ թիջել: Այդ ժամանակ շատ բան կախուած կը լինի նրանից, որքանով կողմերը «անխոցելի» մարտավարութիւն կ'ընտրեն:

Միսեւ ՆԱՐԱՆՆԵՐ - ՂԱՅԱՍԱՆ

ԻՆՉ ՈՒՆՈՐՏՆԵՐՈՒՄ Է ՎԵՐԱԲԱՇԽՈՒՄ ՄԱՐԳԱՍԻՐԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆԸ

2002 Ֆինանսական տարում Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնը 103 միլիոն տոլարի օգնութիւն է յատկացրել Հայաստանին: Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան բոլոր գերատեսչութիւնների կողմից օգնութեան ծրագրերի իրացմանն ուղղորդուած միջոցները բաշխուում են մօտաւորապէս հետեւեալ կերպ.՝ Ժողովրդավարութեան աջակցման ծրագրերին՝ յատկացուած է 27,8 միլիոն տոլար շուկայական բարենորոգումներին՝ 31,1 միլիոն տոլար, անվտանգութեան ամրապնդման ծրագրերին՝ 10,2 միլիոն տոլար, մարդասիրական օգնութեանը՝ 5,1 միլիոն տոլար, միջհատուածակիան նախաձեռնութիւններին՝ 28,8 միլիոն տոլար:

Ժողովրդավարութեան զարգացման բնագաւառի ծրագրերը ներառում են աջակցութիւն անկախ դատական մարմիններին, իշխանութեան տեղական մարմիններին աշխատակիցների ուսուցում, ինչպէս նաեւ օրէնսդիր մարմինների ամրապնդում: Օգնութեան շրջանակներում աջակցութիւն է տրամադրուում նաեւ անկախ գնադուածային լրատուամիջոցներին, ոչ կառավարական կազմակերպութիւններին եւ հանցանքից զարգացմանը:

Տնտեսական օգնութիւնը ներառում է փոքր եւ միջին պիզնեսի համար վարկերի մատչելիութեան ընդլայնում, գիւղատնտեսութեան զարգացման ծրագիր եւ աջակցութիւն զբօսաշրջութեան եւ տեղեկատուական արհեստագիտութիւնների հատուածներին՝ մասնաւոր հատուածի զարգացումն արագացնելու եւ Հայաստանի մրցունակութիւնը բարձրացնելու նպատակով: Միացեալ Նահանգների նախարարութեան խորհրդականները օգնում են բարելաւելու պետական եկամուտների հաւաքելիութիւնը եւ կրճատելու պիւստէի բացը:

Ճեթթագրիկ տարում անվտանգութեան բնագաւառում Հայաստանին յատկացուած օգնութիւնը գրեթէ կրկնապատկուել է՝ հասնելով 10 միլիոն տոլարի անցեալ տարուան 5,6 միլիոն տոլարի համեմատ: Այդ գումարը ներառում է 4,4 միլիոն տոլարի ռազմական օգնութիւնը, որն ուղղորդուած է Միացեալ Նահանգների եւ ՕԹԱՆի ուժերի հետ գործնական հաստեղծութեան բարձրացմանը: Իրաւապահ գործունեութեան ոլորտում Միացեալ Նահանգների աջակցութիւնը Հայաստանին օգնում է պայքարել թմրանիւթերի ապօրինի շրջանառութեան եւ ֆինանսական յանցագործութիւնների դէմ: Այն նպատա-

կաւղղուած է նաեւ մարդու իրաւունքներին առնչուող իրավիճակի բարելաւմանը:

Անվտանգութեան բնագաւառում Միացեալ Նահանգների կառավարութեան օգնութիւնը նպատակաուղղուած է արտահանման վերահսկողութեան հայկական համակարգերի եւ սահմանների պաշտպանութեան կատարելագործմանը՝ սարքաւորում մատակարարելու եւ Հայ մաքսաւորներին, սահմանապահներին ուսուցանելու ճանապարհով: Բացի այդ, օգնութիւնը նպատակաուղղուած է արհեստավար գիտնական ուժերի ստեղծմանն աջակցելուն, Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան հնարաւորութիւնների ընդլայնմանը մարտական կառավարման բնագաւառում, ինչպէս նաեւ Միացեալ Նահանգների եւ ՕԹԱՆի եւ այլ միջազգային ուժերի հետ գործնական համատեղելիութեան բարձրացմանը:

Հայաստանին մարդասիրական օգնութիւն տրամադրելու ծրագրերը ներառում են ապրանքների մատակարարումներ արտաքին գործոց նախարարութեան կողմից իրականացուող մարդասիրական փոխադրումների ծրագրի շրջանակներում: Առաւել կարիքաւոր անձանց, ընտանիքների եւ հաստատութիւնների շրջանում բաշխուող հիմնական ապրանքներն են դեղորայքը, բժշկական սարքեր, դպրոցական սարքաւորումը, հագուստն ու մթերքը: Սպասուած է, որ 2002 թուականի ֆինանսական տարում արտաքին գործոց նախարարութեան կ'առաքի աւելի քան 15 միլիոն տոլարի մարդասիրական ապրանքներ: Ի լրացումն դրա, Միացեալ Նահանգների գիւղատնտեսութեան նախարարութիւնը 3,6 միլիոն տոլար է յատկացրել պարենային օգնութեան համար:

Երկրաշարժի գոտու վերականգնման ծրագրերը ներառում է օգնութիւն բնակարանների վերականգնման գործին, ինչպէս նաեւ այլ տնտեսական եւ ընկերային ծրագրեր Գիւմրիում եւ յարակից շրջաններում: Այդ ծրագրերը թնյ են տուել զգալիօրէն բարելաւել կենակարանային պայմանները: Բացի այդ, Միացեալ Նահանգների կառավարութիւնն աջակցում է տուեալների եւ տեղեկատվութեան մշակման կենտրոնի ստեղծմանը, որն անհրաժեշտ է անապահով ընտանիքներին նպաստներ տրամադրելու ծրագրի արդարացի եւ արդիւնաւէտ իրացման համար:

«ԱՐՄԻՆՖՕ»

ԼՈՒՐԵՐ ԱՐՅԱՆԵՆ

ԳՊՐՈՑՆԵՐՈՒՆՈՐԳՈՒՄԸ 3ԱՌԱՋԻԿԱՅ 3 ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՄ

Պատերազմական գործողութիւններուն պատճառով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան մէջ ամբողջութեամբ աւերուած են տասնեակ մը դպրոցներ: Նախադպրոցական հիմնարկներ եւ գրադարաններ: Մեկնելով կրթութեան մարզի գոյութիւն ունեցող հարեւորակ ունեցող հատուածները, որոնք ամբողջութեամբ մշակած է Լեռնային Ղարաբաղի կրթութեան զարգացման 2001 - 2005 թուականներու պետական ծրագիրը, որուն ռազմավարական գլխաւոր ուղղութիւնը կրթական համակարգի զարգացումն է: Այս ծրագրի մէջ հինգ դպրոց պիտի վերանորոգէ թեհարանի հայոց թեմական խորհուրդը:

«Ազատ Արցախ» թերութիւն, տրուած հարցազրույցի մը մէջ «Սասուն» ընկերութեան գլխաւոր տնօրէն Յովհաննէս Աւետիսեան նշած է, որ Արցախի մէջ պիզնեսի համար ստեղծուած են բարենդպաստ եւ փոխհաճախէ պայմաններ: Ըստ Յ. Աւետիսեանի, կը ծրագրուի 2 - 3 տարուան ընթացքին բանալ նաեւ ռեստինէ խողովակներու եւ այլ իրերու արտադրամաս: Արտադրութիւնն ստացւելիք եկամուտները պիտի օգտագործուին նոր աշխատատեղերու ստեղծման նպատակով:

ՊԵՋՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան մէջ իրանահայ խումբ մը գործարարներու կողմէ բացուած կատարուած է կերպընկալէ (փոլիթիկ) ինքնուձեռն խողովակներին մէջ մասնաւորապէս ինդիք դրուած է յառաջիկայ 3 տարիներուն ընթացքին ամբողջութեամբ նորոգել Արցախի դպրոցները: Իրաւական կատարել աւելի քան 67 միլիոն դրամի ներդրումներ:

«Ազատ Արցախ» թերութիւն, տրուած հարցազրույցի մը մէջ «Սասուն» ընկերութեան գլխաւոր տնօրէն Յովհաննէս Աւետիսեան նշած է, որ Արցախի մէջ պիզնեսի համար ստեղծուած են բարենդպաստ եւ փոխհաճախէ պայմաններ: Ըստ Յ. Աւետիսեանի, կը ծրագրուի 2 - 3 տարուան ընթացքին բանալ նաեւ ռեստինէ խողովակներու եւ այլ իրերու արտադրամաս: Արտադրութիւնն ստացւելիք եկամուտները պիտի օգտագործուին նոր աշխատատեղերու ստեղծման նպատակով:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան գիւղատնտեսութեան նախարար Բենիկ Բախշեանի համաձայն, այս ձեռնարկները կը բանալ Արցախի ռոզգման համակարգին զարգացման համար: Ըստ ձեռնարկութեան բաժնետէրերու խորհուրդին հետ չենք բերուած նախնական համաձայնութեան, խողովակներուն հետ այստեղ պիտի արտադրուին ռոզգման յատուկ օժանդակ սարքեր:

ԳՊՐՈՑԸ ՄՐԱՀ ՉՈՒՆԻ ԲԱՅՑ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ ԿԸ ԼՍԵՆ ՀԱՅ ԳՐՈՂԸ

Մարտէյն բարեկամ մը հետաձայնեց: Հայրենի գրող Պերն Զէյթունցեան հանդիպում ունեցած է Համագայիցի ամէնօրեայ դպրոցի երկրորդական բաժնի աշակերտներուն հետ: Զարմանալի չէ: Հայ դպրոցի առաքելութեան մաս կը կազմէ գրակցութեան եւ մշակույթի հանդէպ դրական վերաբերումի գարգացումը: Բայց բարեկամս ըսաւ, որ դպրոցը չունէր սրահ, ուր հայրենի գրող եւ Սփիւռքի հայկական վարժարանի աշակերտներ իրարու հանդիպէին եւ աշակերտները, խումբով, տարած են բաղի հայոց եկեղեցիի սրահը: Խղճի ամենայն հանգստութեամբ կ'իմանանք որ հայ երկրորդական վարժարանը սրահ չունի...:

Մարտէյն բարեկամս հետաձայնած էր ոչ թէ իր գոհունակութիւնը յայտնելու հայրենի գրողի հետ հանդիպման համար, այլ իր տխրութիւնը: Անընդունելի կը գտնէր որ ցարդ կարելի չէր եղած հայկական երկրորդական վարժարանը օժտել պատշաճ սրահով մը եւ այս վկայութիւնը կ'ուզէր դարձնել հանրային սեփականութիւն: հասկնալի է, ինք անհանգըստացած էր եւ կ'ուզէր որ այդ անհանգստութիւնը վարակիչ դառնար: Տեղ մը բան մը սխալ է: Մեր բազմամարդ եւ ընդհանրապէս բարոյ համայնքները ինչո՞ւ դպրոցի մը սրահ մը տալու նախաձեռնութիւնը եւ գոհունակութիւնը չեն ըրած, չեն ըներ: Հայ համայնքները, ոչ միայն Մարտէյ, վստահօրէն կ'արձագանգէին հայ դպրոցը սրահով մը օժտելու կոչին, եթէ օրը օրին, իւրաքանչիւր հայ, իր յարկին տակ տեղեակ պահուէր այդ անհրաժեշտութեան մասին:

Բարեբախտաբար եղած են եւ կան հաւատաւոր փոքրամասնութիւններ, որոնք հասկցած են, թէ ինչ կը նշանակէ հայ դպրոց, հայ աշակերտ: Հասկցած են, թէ կենսական նշանակութիւն ունի տեղը ապագայի համար, այսինքն՝ աշակերտի տեղը: Իսկ Մարտէյի Համագայիցի վարժարանը ոչ միայն սրահ չունի, այլ աշակերտ ընդունելու համար բաւարար տեղ չունի, այսինքն հայ աշակերտ կը մերժէ: Կրկնե՞նք, որ իւրաքանչիւր մերժուած աշակերտի առջեւ օտարացման ճամբայ կը հարկեցնէ երբ կը մերժենք գայն արձանագրել: Մի՞թէ այսքան պարզ իրականութիւն չենք տեսներ, թէ չենք ուզեր տեսնել: Պարզ է նաեւ որ եթէ այս իրականութիւնը տեսնենք, սրահ եւ դասարան տրամադրելու յանձնարարութիւն պէտք է որ ստանձնենք, եթէ մեր ժողովուրդին վերապրումն են գոյատեւումը մեր առաջադրանքներու տախտակին վրայ են, եթէ մեր ճառերը եւ բաժնակցները սոսկ փրփուր չեն:

Համագայիցի ծրագրած է արդիական յարմարութիւններով դպրոցական շէնքի մը կառուցումը: Յատկապէս զգալի է արդիականութեան արտօնագիրը ստացուած է: Այժմ հերքը հասած է զանգուածին, ունեւորին եւ բարեկեցիկին, քանի որ հրաշք չկայ, դպրոցը պիտի կառուցուի ժողովուրդով եւ ժողովուրդին համար, իւրաքանչիւրի մասնակցութեամբ, պէտք է որ մասնակցին Մարտէյի հայերը, բայց հայ դպրոցը չի պատկանի թաղամասի մը, քաղաքի մը, աճող առաքելութիւնը համագայիցի է, համահայկական, հետեւաբար մեզմէ իւրաքանչիւրը պիտի ունենայ իր պատասխանատուութեան բաժինը, մասնակցութեան բաժինը, տիրոջ եւ ծառայի պէս, Մարտէյ թէ Փարիզ, Պրիստինա թէ Տրակիցեան, բայց նաեւ Լեռնոյն եւ Պրիստին, Նիւ Եորք կամ Սան Տիեպո, այլապէս չի կառուցուի դպրոցը, եւ մենք կը խափանենք մեր տեսիլը եւ տակալու ճամբաները: Այս տարակազմ իրողութիւնը բաւարար չափով չենք կրկնած եւ չենք կրկնել եւ երկրորդական ու երրորդական խնդիրներու վրայ կը կեդրոնացնենք մեր ուշադրութիւնը: Իբրեւ հետեւեալ, սակաւտես կ'ըլլանք տարադուամի:

Մարտէյի դպրոցի ստեղծման օրերուն բերահաւատութեան մթնոլորտ կար: Այսօր հայ կեանքի մէջ ան անընդունելի իրողութիւն է իր երկու հարիւր յիսուն աշակերտներով, համալրաւարան յանրապետութիւնը: Առանց գրաւիչ պայմաններ ունենալու հայ ծնողներ իրենց գաւազները վստահեցան հայ դպրոցին, աճող հանդիսացան բարոյական տեղերը դպրոցին, առանց լաւ պայմաններու մէջ ստանալու իրենց ուսումը հայ տղանք ու աղջիկները յաջողեցան: Հիմա հասած է ժամանակը, որ ստեղծուին պայմանները, որպէսզի կարելի ըլլայ կրկնապատկել, եւ ինչու ոչ՝ ետապատկել երաշխաւորութեան թիւը, դպրոցը դարձնել աշխարհի հայեցի կրթութեան ճառագայթով կեդրոն:

Աշակերտները հանդիպած են հայրենի գրողին, սրահ չունէին եւ գացած են քանի մը փողոց անդին գտնուող եկեղեցիի սրահը: Հայ աշակերտով եւ հայ դպրոցով մտահոգ ազգայինը պիտի անդրադառնայ կարիքին: Պիտի անդրադառնայ նաեւ, որ լուծման բանալին ինք է:

Մոնրեալ եւ Թորոնթօ օրինակելի գոհողութեամբ կը լուծեն շէնքի խնդիրը: Մեր ինչն է պակաս: Ինչո՞ւ սպասել որ ուրիշներ թելադրեն մեր ընկիւղը: Այս թղթածրարը բաց կը պահենք...

3. ՊԱՆԵՆ

Մարդկային Կարուխակերայ

ՀԱՄՈՋԵԼՈՒ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԻՆՏԱԿԱՆՆԵՐ ԿԸ ՅԱՅՏԱԲԵՐՆԵՆ ԸՍՏՈՋԵԼՈՒ ԶԵԽԵՐ, ԶԱՂԱՔԱԳԵՆՆԵՐ ԵՒ ԵՍԱՌՈՒՆԵՐ ԱՐԴԵՆ ԿՕՐՏԱԳՈՐԾԵՆ ՆՄԱՆ ԸՆԱՐՔՆԵՐ. Ո՞՞ Վ ՊԻՏԻ ԶՈՒՂԵ ԿԱՐԿԱԼ «ՏԻ ԷՆՈՒՍԻՄՈ» ԹԵՐԹԻՆ ԸՆԹԵՆԱԿՈՒՄԻՏԻՆԸ

Արքանասարի համալսարանին ընկերային հոգեբանության դասախոս մը՝ էրիք Նոլթս աչքքան տիրապետած է համոզելու գիտություններ, որ յաջողած է 163 հազար տարի օգնություն ստանալ Միացեալ Նահանգներու Գիտություններ Ազգային Հիմնարկին՝ մարդոց պատգամներն ու խնդրանքները աւելի համոզելի դարձնելու ձեւեր գտնելու համար: Վերջերս ան քանի մը մասնագէտներու հետ ներկայացուցած է մարդոց «գիմարականությունները տկարացնելու» ծրագիր մը:

Երկրի վրայ վերջին երեք խումբերէն երկու-քը նաեւ ճամբորդական կարճ ժամանակներ մը կը դիտեն վերջին վիտեռերիցը դիտելէ առաջ: Այս խումբերէն մէկուն կը հրահանգուի դրական ակնոցով մտածել Ֆիճիի մասին, միւս խումբին կը հրահանգուի նշել զէպի Ֆիճիի կողմէն կը ճամբորդութեան մը անպատեհությունները: Վերջապահութեան իւրաքանչիւր մասնակցողէ կը պահանջուի քննադատել քաղաքական իւրաքանչիւր թեկնածու եւ ծանուցում, զորս տեսած են պատասխին վրայ:

«Դիւրախար» մասնակցողներ սկիզբէն կը կորսնցնեն իրենց քննադատութիւնը ծանուցումներու նկատմամբ: Անոնք փորձարկութեան ընթացքին հետզհետէ նուազ քննադատական մտեցում կը ցուցաբերեն թեկնածուներուն եւ անոնց պարզած քաղաքականութեան նկատմամբ: Ասիկա թեկնածուներուն տիպարին կամ անոնց պատգամին մէջ թերութեան մը արդիւնքը չէր, որովհետեւ վիտեռերիցները տարբեր մասնակցողներու ցուցադրութեան են տարբեր յաջողակութեամբ: Վերջին վիտեռերիցին նկատմամբ մասնակցողներուն հակադրեցութիւնը կախեալ էր ճամբորդական վիտեռերիցը դիտելէ առաջ անոնց տրուած հրահանգէն: Անոնք աւելի հակակրանք ցուցաբերած են վերջին թեկնածուներուն նկատմամբ, երբ անոնց թեկնածուներուն նկատմամբ, երբ անոնց թեկնածուներուն տիտեռերիցը դիտել դրական մտեցումով, ինչ որ զօրացուցած է անոնց դիմադրութիւնը: Մինչդեռ, երբ անոնց թեկնածուներուն մտածել ճամբորդութեան դժուարութիւններուն մասին, անոնք նուազ դիմադրութիւն ցուցաբերած են: Այս արդիւնքը լաւապէս կը յարմարի էրիք Նոլթսի վարկածին:

«Սկզբնականներու» հակադրեցութիւնը տարբեր եղած է: Անոնք նուազագոյն քննադատական մտեցումը ցուցաբերած են առաջին թեկնածուին նկատմամբ, սակայն հետզհետէ ժխտական կեցուածք ցուցաբերած են, երբ բարոյականութիւնը ծաւալած է: Ասիկա արդէն որեւէ կապ չունէր Ֆիճիի ճամբորդական վիտեռերիցը դիտելէ առաջ անոնց տրուած հրահանգներուն: Այս պարագային յաւելեալ քաղաքականութեան դժուարութիւններուն մասին, անոնք նուազ դիմադրութիւն ցուցաբերած են: Այս արդիւնքը լաւապէս կը յարմարի էրիք Նոլթսի վարկածին:

նախկին կամ նուազելուն միջեւ կապը կը կարող յաւելեալ ուսումնասիրութեան:

ՉՂՋՈՒՄ

Որոշում կայացնելու մէջ կարեւոր դեր ունի նաեւ զղջումի մտաւարկութիւնը: Այս պատճառով է, որ օրինակի համար, մարդիկ կը խուսափին վիճակահանութեան տոմս գնելէ: Անոնք կը մտածեն, թէ որքա՞ն գէշ պիտի զգան, եթէ չչահին: Նման վախեր ուղղակիօրէն դիմադրութեան կամ դիմադրութեան մասնակցողներուն նուազեցնելը «օմեկա» մարտավարութեան օրինակ մըն է:

Ինտիմանայի համալսարանին մէջ վերջերս կատարուած ուսումնասիրութիւնը մը ցոյց կու տայ ակնկալուած զղջումի անդրադարձները: Ուսումնասիրութեան ենթարկուած երկու խումբերու կը թելադրուի ընտրութիւն մը կատարել երկու անկարեւոր բայց նոյնքան գրաւելի փոխընտրանքներու միջեւ: օրինակ՝ զբաւ զնեւ ֆուտբոլի երկու խումբերէն մէկուն վրայ: Փորձարկողները խաղին ընթացքին զանգ մը կը հնչեցնեն՝ քաջալերելով այս կամ այն խումբին ընտրութիւնը: Խումբերէն մէկը նաեւ կը ստիպուի պատասխանել հարցարանի մը՝ նշելով, թէ որքան պիտի զղջար տրուած խորհուրդը մը արժամարկելու պարագային: Այս խումբին պատկանող անձերը աւելի հակամտ եղած են ընտրելու այն խորհուրդը, որ կ'առաջարկուէր իրենց: Արդիւնքը մտաւարկութեան լուրջ պատճառ կրնայ տալ ծանուցողներու:

Դիմադրութիւնը նուազեցնելու այլ հնարքներ եւ կարելի է կիրարկել: Օրինակ, կարելի է գայն «խանգարել» անպատեհութիւնը: Քանի մը տարի առաջ կատարուած փորձարկութեան մը ընթացքին իրբեւ մուրացիկ ծպտուած ուսանողներ նկատած են, թէ երբ ուղղակի կը մտնային, առանց գուժար մը ճշդելու, 44 առ հարիւր համեմատութեամբ կը ստանային փոքր գուժար մը: Սակայն, երբ որոշ գուժար մը կը պահանջէին, գայն կը ստանային 64 առ հարիւր համեմատութեամբ: Իսկ երբ կը պահանջէին պարագայական գուժար մը, գայն կը ստանային 75 առ հարիւր համեմատութեամբ: Որքան ճշգրիտ եւ արտասովոր ըլլար պահանջուած գուժարը, մարդիկ նոյնքան նուազ կը դիմադրէին անոր:

ԸՆԳՂԻՄՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՕՊՈՒՏ Է

Երբ մէկը կը տատամսի որոշում կայացնելու, կարգ մը երեւոյթներ կրնան գրաւել թուելու քաջալերել առաջարկի մը ընկալումը կամ վանողական դարձնել գայն եւ ընդդիմութիւն յառաջացնել: Ուսումնասիրողները առաջարկ մը գրաւելի դարձնելու միջոցով համոզելի մարտավարութիւն կիրարկելը կը կոչեն «ալֆա» մարտավարութիւն, իսկ այն մարտավարութիւնները, որոնք արդիւնք կու տան նուազեցնելով առաջարկի մը նկատմամբ մարդոց դիմադրականութիւնը, կը կոչուին «օմեկա» մարտավարութիւն: Էրիք Նոլթս կ'ուսումնասիրէ այս վերջինը:

«Օմեկա» մարտավարութեան գլխաւոր գաղափարը այն է, թէ ընդդիմութիւնը «բան» մըն է, հետեւաբար կարելի է գայն սպառել եւ վերստին լեցնել, այնպէս ինչպէս ջուրը՝ տակաւին մէջ: Ընդդիմութեան մէջ մակարդակի վերելքը կայման չէ, որ տրամաբանութեան կամ բանականութեան արդիւնք ըլլան: Երբ տակաւին մէջ ջուրը կը սպառի, անիկա դարձնալ ստիպուածաբար կը սկսի լեցուիլ: Համոզողի դերը տակաւը պարտին է, սպառողին դերը՝ գայն բաւարար չափով լեցուն պահելը՝ անհաճոյ փոփոխութիւններու դիմադրելու համար:

Էրիք Նոլթս վերջերս գործակիցի մը հետ այս գաղափարը փորձարկած է քաղաքական քարոզչութեան մէջ: Սկիզբը անոնք երկու հարցումներ ուղղած են ուսումնասիրութեան մասնակցողներուն եւ անոնց պատասխաններուն հիման վրայ գտնեց բաժնած են երկու խումբեր: Անոնցմէ մէկը կարելի է կոչել «սկեպտիկ» խումբը՝ միւսը՝ «դիւրախար» խումբը: Ապա մասնագէտները գտնեց բաժնած են չորս խումբի եւ իւրաքանչիւրին ցոյց տուած են վիտեռերիցները, որոնց մէջ քաղաքական անհանգիստ թեկնածուներ: Կը ներկայացնեն իրենց տեսակէտները:

Խումբի մը կը հրահանգուի ուշադրութիւն կեդրոնացնել առաջին վիտեռերիցին վրայ, միւս երեքը կը կեդրոնանան վերջին վիտեռերիցին վրայ:

ՓՈՂՆԱԿՈՒ «ՀԱՃՈՅՔԸ»

ԱՄԵՆ ՏԱՐԻ ՄԻԱԾԵԱԼ ՆԱԿԱՆՔՆԵՐՈՒ ՏԱՐԱԾԵՆ, ՏՈՒՐԱԿՈՅԿ ԱՍՏԵՐՈՒ ԿՈՂԵՆ, ՊԱՐՁ ԶԱՂԱՔԱԳԵՆՆԵՐ ԶՈՒՂՁ 13 ՄԻԼԻՄԵՏ ԱՐԺՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ՍԱՆԻ ԻՐԵՐ ԿԸ ԳՈՂՆԱԿԱՆԱՍՏՈՒՆԵՐԷ: «ՆԻՒՈՒՂՈՒԻՔ» ԿԸ ԲԱՅԱՏԵ:

ժողովրդականութիւնը կը վայելէ, կ'ըսէ ան: Ասիկա միտնարական կրնայ ըլլալ Պէս Մայրըսընի, Հէտի Լամարի եւ Ուաշինտոն Ռայտերի նման հուշարարու աստղերու համար: Ուաշինտոն Ռայտեր անցեալ Դեկտեմբերին ձերբակալուեցաւ 4760 տոլար արժողութեամբ հագուած տեղէն գողնալէ ետք: Ան դատական ատեն ներկայացաւ իրբեւ «անմեղ» եւ երաշխաւորագրինով ազատ արձակուեցաւ: Գողութիւնը ինքնին տնտեսական «ճարտարական» մը դարձած է: Գողնալու հաճոյքն ու փորձութիւնը պարտութեան մատնած են վախը եւ 2000ի ընթացքին 13 միլիարդ տոլար արժած են: Այժմու սղաճի չափանիշներով կը նախատեսուի 1 միլիարդ տոլարի ոստում մը վաճառատներէ գողցուած ապրանքներու վնասներու ցուցակին վրայ:

Վաճառատներէ ապրանք գողնալը քրէական առաջին «արդէ» յանցանքն է, որ ծնուող առած է 19րդ դարու վերջերուն, զանգուածային արտադրութեան հետ: «Սպառողական մշակոյթը կը շահագործէ գնորդներուն զգացումները, կը սիրահետէ գանոնք՝ տկարացնելով անոնց փորձութեան դիմադրականութիւնը», կ'ըսէ մշակոյթի պատմաբան մը: Երկրպագուներով եւ տարբեր տեսակի ապրանքներով լեցուն մեծ վաճառատներ, ուր ծախողները բաւական հեռու կանգնած կ'ըլլան ցուցադրուած ապրանքներէն, գողութեան անդամները փորձութեան կը մղեն մանաւանդ ամերիկացի կինները: Վերթորեան ժամանակներուն միջին խաւի կիններ, որոնք իրենց ներքնազգեստներուն մէջ գողցուած իրեր կը պահէին, այնքան գայնորէ՞ պատճառած են, որ 1890ին մտային նոր հիւանդութիւն մը բնորոշուած է «բլեփթոմանիա» անունով: Ասիկա տակաւին ընդուն-

ՓՈՂՆԱԿՈՒ «ՀԱՃՈՅՔԸ»

ԱՄԵՆ ՏԱՐԻ ՄԻԱԾԵԱԼ ՆԱԿԱՆՔՆԵՐՈՒ ՏԱՐԱԾԵՆ, ՏՈՒՐԱԿՈՅԿ ԱՍՏԵՐՈՒ ԿՈՂԵՆ, ՊԱՐՁ ԶԱՂԱՔԱԳԵՆՆԵՐ ԶՈՒՂՁ 13 ՄԻԼԻՄԵՏ ԱՐԺՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ՍԱՆԻ ԻՐԵՐ ԿԸ ԳՈՂՆԱԿԱՆԱՍՏՈՒՆԵՐԷ: «ՆԻՒՈՒՂՈՒԻՔ» ԿԸ ԲԱՅԱՏԵ:

լած բացատրութիւնն է վաճառատներէ ապրանք գողնալու հիւանդութեան, որ հագուածքէ պօրէն կ'ախտաճանաչուի այսօր: Մասնագէտներու համաձայն, անոնք, որոնք վաճառատներէ ապրանք գողնալու սովորութիւն ունին, պարզապէս կը տառապին «մոլութեան եւ մարմալի ախտէ» մը, որ այնքան ալ տարաշխարհիկ ըլլած է: Նոյն բացատրութեամբ կը բնորոշուին արհեստավարժ ոճագործներու, թմրեցուցիչի մոլիներու եւ զգայացուցիչ բաներու սիրահար անձերու ախտերը: Կարգ մը վիճակագրութիւններու համաձայն, վաճառատներէ ապրանք գողցող անձերուն 25 առ հարիւրը պատահիներ են:

Այդ օր ան գործեց սխալ մը, որուն համար սուղ վճարեց: Ան յատուկ վաճառակիչով տուրքով մը առնելով ուղղուեցաւ դէպի այլ վաճառակիչի մը դարձուցնելը, իր առած տուրքակից մէջ լեցնելու համար այն բաները, զորս կ'ուզէր գողնալ: Առաջին վաճառատան մէջ ծախող մը տեսաւ անոր դուրս ելլելը եւ հետեւեցաւ այն վաճառատունը, ուր կ'ուղղուէր մանկամարդ աղջիկը: Մինչ ան դուրս կ'ելլէր իր գողացած անձնոցներով, ճիզգով եւ փայլուն թի շորքերով, ծախողը կանգնեցուց գայն: «Ձիս ձերբակալեցիք եւ վաճառատունէն դուրս հանեցիք, տարին կենցաղական յանցագործներու կեցողի մը եւ հետեւեցաւ ծնողքիս: Մուրը 15 ամիս գիս հսկողութեան տակ պահեցիք», կ'ըսէ ան: Թեւեւ ան դատական հետապնդումի չէ ենթարկուած, սակայն ստիպուած եղած է 25 էքոնց տեղեկագիր մը պատրաստել վաճառատներէ գողցուած իրերու պատճառած վնասին վերաբերեալ: «Բլեփթոմանիա» բառին կազմու-

ՓՈՂՆԱԿՈՒ «ՀԱՃՈՅՔԸ»

ԱՄԵՆ ՏԱՐԻ ՄԻԱԾԵԱԼ ՆԱԿԱՆՔՆԵՐՈՒ ՏԱՐԱԾԵՆ, ՏՈՒՐԱԿՈՅԿ ԱՍՏԵՐՈՒ ԿՈՂԵՆ, ՊԱՐՁ ԶԱՂԱՔԱԳԵՆՆԵՐ ԶՈՒՂՁ 13 ՄԻԼԻՄԵՏ ԱՐԺՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ՍԱՆԻ ԻՐԵՐ ԿԸ ԳՈՂՆԱԿԱՆԱՍՏՈՒՆԵՐԷ: «ՆԻՒՈՒՂՈՒԻՔ» ԿԸ ԲԱՅԱՏԵ:

թեկնէ քանի մը տասնամեակ ետք կրեցին կրիմ անոնցով 6 տարեկան աղջնակ մը գողութեան երկարատեւ «ասպարէզ» մը սկսաւ, երբ սկսաւ շրթաններէ գողնալ իր մօր համար: 7 եղբայրներէ ետք ծնած այս աղջկան կը ինքզինք անտեսուած կը զգար եւ սկսաւ գողնալ, իր մօր ուշադրութիւնը եւ սէրը շահելու համար: Ան ի վերջոյ իր ունակութիւնէն ձերբազատեցաւ անցեալ տարի, 83 տարեկանին, հոգեբուժութեան եւ անձնակութեան ղեմի շնորհիւ: Ան մեծցուցած է 5 գաւաակ եւ իրբեւ հիւանդապահուհի աշխատած է Այոսայի համալսարանին մէջ, սակայն իր իսկ խոստովանութեամբ՝ գողցած է «հագուստներ, ոսկեղէն, բաղիթի թուղթ, անձնոց, մատիտ, քարի կտորներ... ամէն ինչ»: Ան կը բացատրէ, թէ գողութեան պահուստ «հրաշալի, վերամարած, պարտիւն եւ խորամանկ կը զգայ»: Սակայն անմիջապէս ետք յանցանքի զգացումը բոյն կը դնէ հոգիին մէջ: Հետեւաբար ան յաճախ իր գողցած իրերը վերադարձուցած է իրենց տեղը:

Կրիմի պատմութիւնը լուսարձակի տակ կ'առնէ երկու յատկանշական ճշմարտութիւններ: առաջինը՝ անձնական բան մը գողնալու ընձեռնած հոգեբանական հզօր գոհացումն է, մանաւանդ անապահով զգացող երեխային համար: Մասնագէտներու համաձայն, թէ՛ ձեւ գողութիւնը երբեք ներելի չէ, սակայն գողութեան պարագայ մը պէտք չէ խուճապի մատնէ ծնողները: «12 տարեկան գերզգայուն աղջնակներ գէթ մէկ անգամ գողութիւն կ'ընեն», կ'ըսէ մանուկներու հոգեբուժ էլիզաբէթ Պրոկըր, որ հեղինակն է «Ռէյչլինկ չիլտրեն ուիտ քերբեթը» գիրքին: Միւս դասը այն է, որ երբ մանուկներ եւ տարեց կիններ նոյն պարագի-

ՀԱԿԱԿՇՈՒ

Էրիք Նոլթս կը հաւատայ, թէ «ալֆա» եւ «օմեկա» մարտավարութիւնները պարզ բառերէ աւելին կրնան ըլլալ: Անոր կարծիքով անոնք կապուած կրնան ըլլալ Ղղային տարբեր դրութիւններու, այսինքն՝ գործելու կամ ինքնազսպումի տարբեր վարուելակերպերու: Էրիք Նոլթսի համաձայն, «օմեկա» մարտավարութիւնները ինքնազսպումը կը վերածեն գործելու մղող շարժումի:

Ասիկա կը նշանակէ, թէ դիմադրութիւնը կը ստեղծուի նոյնինքն կազմաւորող ուղեղին մէջ: Սակայն հոգեբան Պրատ Սակարինի համաձայն, կարելի է նաեւ սորվիլ դիմադրութեան տարբեր մակարդակները եւ յատուկ վարժութիւններով կառուցել գանոնք: Այլ խօսքով, Նոլթսի այլաբանական ջուրի տակաւը կրնայ ժամանակաւոր կամ յարաւան կերպով լեցուիլ պայմաններու եւ փորձառութիւններու իրբեւ արդիւնք:

Օրինակ, մարդիկ յաճախ չեն դիմադրեր ծանուցումներու, որովհետեւ այն խաբկանք ունին, թէ անոնց անդրադարձները վնասակար չեն: Անոնք կը հաւատան, որ ծանուցումները միայն ուրիշներուն վրայ ազդեցութիւն կը գործեն: Սակայն Սակարին կը նշէ, որ եթէ կարենանք փաստել, թէ մարդիկ խաբուած կը զգան ծանուցում մը տեսնելով, ապա սակաւ պատճառ կը դառնայ, որ անոնց դիմադրութիւնը աւելնայ:

Մարդիկ չեն ուզեր խաբուել կամ դիւրութեամբ տարուել: Իրօք, մարդկային զգացումներու եղափոխութեան եւ անոնց բնորոշ վերաբերող հոգեբանական ուսումնասիրութիւններ ցոյց կու տան, թէ խաբուելէ խուսափելը մարդկային հոգեբանութեան առաջնորդող ուժերէն մէկն է: Ասիկա կը պաշտպանէ այն տեսակէտը, թէ դիմադրութիւնը ստեղծուած է եղափոխութեան իրբեւ արդիւնք:

Տարբեր հարց է, թէ արդեօք աշխարհը կարիք ունի՞ պատգամ մը աւելի համոզելի դարձընելու միջոցներ գտնելու: Յայտնապէս բոլոր ուսումնասիրողներուն տեսակէտները համոզելի կը թուին ըլլալ: Նոլթսի համաձայն, «Անձի մը դիմադրութիւնը նուազեցնելով կը խնայենք ապագայի գողութիւններու փորձառութիւնը»: Եթէ համոզելու գիտութիւնը չի համոզեր ձեզ, պահ մը մտածեցէ՛ք, թէ որքա՞ն կրնաք զղջալ, երբ օր մը անդրադառնաք, թէ անիկա ճիշդ էր:

նութեամբ կը գործեն գողութեան յանցանքը, գայն արմատախիլ ընելը դիւրին չէ: Կրիմ միայն մէկ անգամ ձերբակալուած է եւ գրեթէ իր ամբողջ կեանքին ընթացքին իր ունակութիւնը գաղտնի պահած է իր ընտանիքէն: Ան աւելի յաճախ յանցանքի վրայ բռնուած է 80ական տարիքին եւ ամէն անգամ իր հոգեբուժին դիմած է ազատ արձակուելու համար: «Կրիմ ընդհանրապէս ազատ կ'արձակուի, որովհետեւ տարեց է», կ'ըսէ տղթ: Տանըլտ Պլէք: Ժամանակակից արհեստագիտութիւնը վաճառատներուն կ'ընձեռնէ հագուստներու կամ տուփերու մէջ թաքնուած ապահովական գերզգայուն իրեր: Հսկող քանոններ ամէնուրեք ներկայ են մեծ վաճառատուներու մէջ: Անոնք թաքնուած կրնան ըլլալ ահագանգերու կամ դուրսերու մէջ: Սակայն վաճառատներուն մեծ մասը, ինչպէս գողերը ան գիտեն, կը դժուարանան դատական հետապնդումի ենթարկելու ծախաւեր յանցագործները, մտածելով, որ դէպքին հրապարակումը, ինչպէս նաեւ սխալ ձերբակալութիւն մը կատարած ըլլալու ամբաստանութեան մը հաւանականութիւնը գողցուած առարկայէն շատ աւելի սուղ կրնայ արժէք:

Այժմ ան 17 տարեկան է եւ սորված է իր դասը: այսինքն՝ աւելի ուշադիր ըլլալ եւ գողնալ միայն այն տեսակ, երբ իրապէս կարիքը ունի տեսնել ապրանքին, ինչպէս պատահեցաւ վերջերս, երբ ստիպուած էր վալընթիային օրը իր ինքնաշարժին ապահովագրութեան մասնավճարը տալ եւ դրամ չունէր, որ նուէր մը գնէր իր ընկերոջ: Հետեւաբար ան իր ընկերոջ համար գողցաւ գեղեցիկ մոմ մը եւ թի շորք մը՝ իրեն: «Ինչ որ ձեր է աղուրդ, է՛- կ'ըսէ ան: Եւ տակաւին հաճոյք կը զգամ գողնալով»:

Պատրաստեց՝
L. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ-ՄԱՐՊԵԱՆ

Balkan Holidays

TRANSLITEX TOURS

ԳԵՊԻ ՎԱՌՆԱ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏՆԵՐՈՒ
36 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ

Varna
Summer

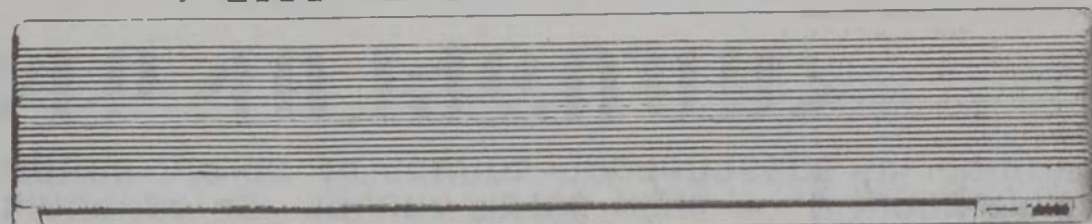

Ձեր բեռնը կապարդեք մեր սեփական օդանավերով նույնազգրծամներ 295 \$ ԷՆ սկսելով (սեփական շրջապտույտի հիմնական ծախսերը)

Balkan Holidays
VARNA EXPERT No.1

Look after No. 1. Let No. 1 Look after you.
CORNICH MAZRAA WAKF ROOM CENTER - BANK AUDI
TEL.: 1/304553 - 304563 FAX: 9611/310424 BEIRUT - LEBANON

THE REVOLUTIONARY JAPANESE Air Conditioners

DYNAMIC made in Japan

I like it
Powerful
Ideal
Cool
DYNAMIC

- 9000 - 24000 B.T.U. HEAT PUMP SPLIT SYSTEMS
- EXCEPTIONALLY QUIET OPERATION
- LOW POWER CONSUMPTION, HIGH EFFICIENCY
- FULL LCD DISPLAY WIRELESS REMOTE CONTROLLED
- UNBEATABLE PRICES

GAS G. Ayanian & Sons

Dora, Tel: 255222/3/4/5/6 Cellular: (03) 627728/9
Gemayzeh, Tel: 447000 - 445429, Fax: (01) 265187 - 582357

www.hamazkayin.com

Wedding lists at Galerie Vanlian, you will surely lose your mind...

Galerie Vanlian
HOME TRENDS

Khabbaz-Orient Plus
Travel & Tourism

Varna

Starting from **350\$**
Including RT ticket, 8 days bungalow, transfers, guides, Visa & taxes not included

Cyprus 3 days 185 \$
Boat trip to Cyprus & Greece 380 \$

01 900598, 901598 - 03 258336, 256254
www.orientplus.com

vivacite

Newly Opened

**ՍԱՐՁՈՒՄԻ ԵՒ
ԳԵՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԿԵՂՈՆ**

Ժրտյտի Զողաքապետարանին մօտ,
Մաքսոնալտի դիմաց, Սենթրը «Շարա»,
Բ. յարկ: Վեռ. 03 587077:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԲ

ԲԱԳԻՆ

1/2011-2002

40

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

- *** Առանց փողի եւ բնիկի
- Շ. ՍԱՐԳՍԻԱՆ Կազմել... չուշանամ
- Ս. ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ
- *** Չեռագիրներ
- Վ. ՇՈՒՇԱՆԵԱՆ Օրագիր
- Պ. ՍՆԱՊԵԱՆ Բանալին...
- Ս. ՔԻՐՔԵՃԵԱՆ Կանչող ալիքներ
- *** «Անագին մարդ մը»...
- ԳՐ. ԳՈՒՐԶԱԴԵԱՆ Պատասխան անձանթուհուհու
- Պ. ՍԻՍՈՆԵԱՆ Արեւելահայ գրականութիւնը եւ Յ. Օշական
- Վ. ՍԱՏԹԵՈՍԵԱՆ Պոլիսը եւ Աղետը. Կոստան Զարեանի ձայնը
- Կ. ԱՐԱՐԱՍԵԱՆ «Արաւ» հրատարակչատան իրագործումները
- Ս. ՓԱՆՈՍԵԱՆ Ռոզվարդ Սիսեռեան
- » » Ընթացողը. Ռոզվարդ Սիսեռեանի հետ
- *** Նշմարներ
- *** Լոյս տեսան
- *** Մշակութային լուրեր

«ԱԶԳԱԿ»-ի

ՀԵՌԱԶԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԳԱԿ»-ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետևելով թիւերուն - 258526, 260115 եւ 241274:

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

ԽՈՑ (21 Մարտին 20 Ապրիլ)
Ուշադիր եղէք զանցանումի մը, մոռացման մը, որպէսզի ձեր լաւ օրը չխանգարուի: Կեդրոնացէք ձեր աշխատանքին վրայ բծախնդրութեամբ եւ սիրով:

ՅՈՒՆ (21 Ապրիլին 21 Մայիս)
Տնտեսական գետնի վրայ գեշ անակնկալ մը ձեզ կը սպասէ: Պետք է շատ խնայողութիւն կատարէք, որպէսզի այս բացը զոգեք: Խոհեմութեամբ տէրը եղէք ձեր քսակին:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսին 21 Յունիս)
Եթէ նշանուած էք կամ ունիք սրտամօտ բարեկամ մը, պիտի ունենաք նակատագրական հանգրուան մը: Այս կացութիւնը պիտի ըլլայ կամ դրական եւ կամ ժխտական: Ձեզմէ կախում ունի ձեր նակատագիրը:

ԽԵՅԳԵՏԻՆ (22 Յունիսին 23 Յուլիս)
Ամէն բանէ կը դժգոհիք. պետք է հաւատք ունենաք ձեր անձին վրայ: Ամէն մարդ նման խնդիրներ կ'ունենայ: Համբերող եղէք:

ԱՌԻԻԾ (24 Յուլիսին 23 Օգոստոս)
Ձեր շուրջիներուն կամ զաւակներուն հետ վեճ մը կը կրնաք ունենալ ձեր անձնական փափաքին վերաբերեալ հարցերու պատճառով: Պետք է հասկնալ նոր սերունդին միտքն ու տեսակետները, որպէսզի հանգիստ մնաք:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսին 23 Սեպտեմբեր)
Մանր - մունր հարցաքննութիւններով մի՛ նեղացը՛նէք ձեր ընտանիքը: Զափազանց բծախնդրութիւնը անհանդէպ եւ կրնայ խանգարել ձեր հանգիստը:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերին 23 Հոկտեմբեր)
Փոքր ճամբորդութիւն մը, որ գեշ - աղէկ պիտի փոխէր ձեր սրամադրութիւնը, ձախող եւ անհանդէպ մթնոլորտ մը պիտի ստեղծէ: Համբերելով պիտի յաղթահարէք:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերին 23 Նոյեմբեր)
Այսօր ոչ ոքի հետ նիւթական փոխատուութիւն կամ այլ կարգի համաձայնութիւն ունեցէք, երբ հաստատ երաշխիք մը չունիք դիմացի կողմէն:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերին 21 Դեկտեմբեր)
Անցիտակցաբար դուք ձեզ կ'արժեզրկէք եւ զուր տեղ խճրճանքի առարկայ կ'ըլլաք: Պաշտպանեցէք ձեր իրաւունքները:

ԱՅԾԵՂՁԻՐ (22 Դեկտեմբերին 20 Յունուար)
Այսօր քիչ մը անտրամադիր պիտի ըլլաք. հաւանաբար ասոր պատճառը երեկ իրկուած ձեր յոգնութիւնն է: Կենսակերպի ղեկահատ անէք:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարին 19 Փետրուար)
Օրը ձեր ակնկալածին չափ յաջող կամ գուարք պիտի չըլլայ, բայց ծանրակշիռ հարց ալ չկայ: Ուրախ եղէք հոգեպէս եւ յարգեցէք ուրիշները:

ՉՈՒԿ (20 Փետրուարին 20 Մարտ)
Բարեկամի մը հետ առած էիք որոշում մը, զոր կը կարծէիք, թէ հաստատ է երկաթի նման: Բայց այսօր յուսախար պիտի ըլլաք ձեր որոշումին չեղեալ ըլլալը հաստատելով:

ՕՐԱՏԵՏՐ

Panasonic

ՇԵՆԱՏԵՍԻԼ

Թ. Է. Լ.
08:30 - Սապահո
12:30 - Միւլիք
13:00 - Մարուլ հանա
14:00 - Լուրեր
15:00 - Մըշուար
16:30 - Թելէ Մոնտիալ
17:00 - Ամերիկեան
18:00 - Կենդանի
19:30 - Լուրեր
20:00 - Մոնտիալի
21:30 - Միւլիք
22:00 - Միւլիք
23:00 - Միւլիք
24:00 - Միւլիք
25:00 - Միւլիք
26:00 - Միւլիք
27:00 - Միւլիք
28:00 - Միւլիք
29:00 - Միւլիք
30:00 - Միւլիք

ՄՈՒԹԱՔՊԱԼ
7:00 - Լուրեր
8:30 - Այսմ
13:00 - Յիէշինֆօ
13:05 - Նոթս լինտիսիկ
14:00 - Անգլերէնով լուրեր
14:20 - Յրաններէնով
14:40 - Հայերէնով լուրեր
15:30 - Արաք. ֆիլմաշար
16:30 - Թելէ Մոնտիալ
17:00 - Ըզդար ըզզար
17:30 - Եզդարական
18:30 - Այ ֆախ
19:30 - Մոնտիալի յատուկ
20:00 - Արաքերէն լուրեր
20:30 - Թելէ Մոնտիալ
20:35 - Այնպիսի ատասաֆ
21:30 - Միւլիք ուրնֆարսիէթ
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
6:30 - Ժուրնալ
Է. Թ. Վ. Է.
7:30 - Թելէ
09:30 - Միւլիք
10:30 - Փոքր մտ
11:00 - Ուաթիսա
11:45 - Ըզդար մէլէլայլէ
12:30 - Է. Է. Է.
13:00 - Մարիալ
14:00 - Ժուրնալ Յրանս 2
14:45 - Մի. Է. Է.
15:15 - Աղանի աղանի
16:30 - Փոքր մտ
17:00 - Միւլիք սրիտիո
17:45 - @Է. Թ. Վ. Է.
18:45 - Էնամորատա
20:00 - Արաքերէն լուրեր
20:30 - Մարիալ
21:45 - Սամթէլ մատրաֆ
00:00 - Թաշտ պալէն
09:00 - Սփոք լաթ
10:00 - Չաուալա
10:30 - Նահարքոմ սայիտ
14:00 - Էսմերալտա
15:00 - Լուրեր
16:15 - Ճիլէթ սփորթ
17:00 - Կենդանի
17:30 - Թելէ սփորթ
15:15 - Ընթացող
19:00 - Հայաթի Ապապա

Է. Թ. Է. Լ.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Է. Թ. Է. Լ.
07:30 - Լուրեր
08:00 - Սապահ
12:30 - Միւլիք
13:30 - Այնպիսի
14:00 - Լուրեր
15:00 - Վաւերագրական
17:00 - Մոնտիալ
17:30 - Կենդանի զօմանկար
18:00 - Մարիալ Նուր
20:30 - Պէտք Սէլեր

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

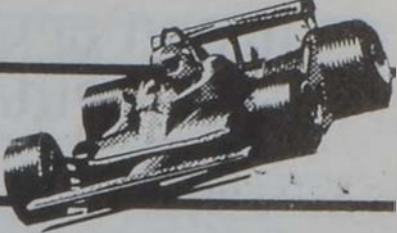
Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
20:00 - Մարիալ
20:30 - Մարիալական
22:00 - Այնպիսի
23:00 - Մոնտիալի յատուկ
24:00 - Այնպիսի
25:00 - Այնպիսի
26:00 - Այնպիսի
27:00 - Այնպիսի
28:00 - Այնպիսի
29:00 - Այնպիսի
30:00 - Այնպիսի

Մ. Թ. Վ. Է.
15:00 - Լուրեր
16:00 - Միւլիք
17:30 - Միւլիք 35mm.
18:00 - Նո թոմէնթ
18:45 - Ըզդար Իսրայիլ
19:00 - Լուրեր
2

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն

ԱՇԽԱՐՀ

- ՍԵՆԵԿԱԼ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ ԴՈՒՐՍ ՄԱՑԻՆ - ԿԻԼԱՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑ ԻՐ ԸՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Անցեալ Ուրբաթ օրը տեղի ունեցած քառորդ արտակարգի երկու մրցումներին ետք, որոնք վերջ գտան Պրայիլի եւ Գերմանիոյ յաղթանակներով, անցեալ Շաբաթ օր տեղի ունեցան քառորդ արտակարգի հանգրուանի մնացեալ երկու ճակատումները:

Շաբաթ օրուան առաջին մրցումը, որ տեղի ունեցաւ Քվանկոնի մէջ (Հարաւային Բորնեո), հիւրընկալ երկիրը՝ Հարաւային Բորնեո, յաջողեցաւ ապահովել կիսաարտակարգի հանգրուանի իր տունը, փենսիլթիներով՝ 5-3 պարտութեան մատուցելէ ետք Սպանիան, 42 հապար համակիրներու ներկայութեամբ:

Այս մրցումը ցարդ երկրորդն է, որ փենսիլթիներով վերջ կը գտնէ այս Մոնտիալի ընթացքին, Բ. հանգրուանին տեղի ունեցած Սպանիա - Այրի մրցումէն ետք, որ վերջ գտած էր սպանացիներուն յաղթանակով՝ 3-2:

Այրիի դէմ տեղի ունեցած մրցումին, Սպանիոյ հերոսը դարձած բերդապահ Էրթեր Քալիսան, որ

Հոնկ Միուկի-Պո կը սոցէ իր ճշգնակած կողը

պսպած էր երկու փենսիլթի, ըրեցահներուն դէմ ոչինչ կրցաւ ընել, որովհետեւ հինգ մարզիկներն ալ եղան անսխալ եւ իրենց հարուածած փենսիլթիները հասցուցին իրենց նպատակին: Այդ հինգ մարզիկները եղան՝ Հուանկ Սուս - Հոնկ, Փարթ Ժի - Սուսկ, Սեյլ Բի - Հիէնս, Անն Ժուսկ -

նալ նշանակելէ ետք դիւնեցաւ երկարաձգման, որուն ընթացքին եւս (30 վայրկեան) պատկերը մնաց նոյնը եւ դիւնեցաւ անխուսափելիին՝ փենսիլթիներուն:

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Հարաւային Բորնեո, այսպիսով յաջողեցաւ Մոնտիալի 72 տարուան պատմութեան մէջ պատմութիւն կերտել, որովհետեւ անիկա հանդիսացաւ արտակարգի հանգրուանի խումբը, որ կը հասնի կիսաարտակարգի հանգրուան, ուր վարը կը ձակաւորի Գերմանիոյ դէմ: Նշենք, թէ մրցումին գլխաւոր իրաւարարն էր կուիցերիացի Ուրս Մայրը:

Մինչ 4,5 միլիոն ըրեցահը կը տօնէին իրենց խումբին կիսաարտակարգի հանգրուանի համար, անդին պատակաւ մամուլը, Սպանիոյ ապագային խումբին մարզիկները, համակիրները եւ պատասխանատուները,

սին՝ ըսելով, որ անոնք իրենց առաւելագոյնը տուին:

Սպանիոյ մարզիչ Խոսէ Անթոնիօ Քամալօ սակայն, խստօրէն քննադատեց եզրակացի իրաւարարը՝ ըսելով, որ ան եղաւ անարդար՝ մասնաւոր Մորիենթի կողմ չեղեալ համարելով: Այդ կողին կրկնութիւնները՝ Վիտէօ-Երիկի վրայ ցոյց տուին, որ անոր նշանակած կողը հարիւր տոկոսով օրինաւոր էր եւ իրաւարարը պէտք չէր վստահուիլ կողը:

Հարաւային Բորնեոյ արձանագրած այս յաղթանակէն օր մը ետք (այսօր Երեկ) Սպանիոյ ֆուտբոլի ֆետերասիոնին նախագահ Անիլի Մարիա Վիլար, որ ՖԻՖԱին փոխնախագահն է, երէկ ներկայացուց իր հրաժարականը՝ ՖԻՖԱ իրաւարարներու յանձնախումբին:

Ան ըսաւ, որ վնասը

ցիններուն կողմէ դրկուած շուրջ չորս հարիւր հապար է-նամակները:

Քառորդ արտակարգի չորրորդ եւ վերջին ճակատումը, որ տեղի ունեցաւ Օսաքայի մէջ (Ճապոն), Սենեկալի եւ Թուրքիոյ միջեւ, վերջ գտաւ երկրորդի նշանակած պարտութեան մատուց Սենեկալը:

2002ի Մոնտիալին ընթացքին, այսպիսով, նշանակուեցաւ երկրորդ «կոլորն կոլոր», որուն հեղինակը դարձաւ Իլիան Մանսիկ (94րդ):

Հակառակ անոր, որ Սենեկալ այսպիսով դուրս կը մնայ Մոնտիալէն, սակայն անիկա, այսպիսով կը յաջողի իր անունը արձանագրել Մոնտիալի պատմութեան մէջ, նկատի ունենալով, որ առաջին անգամ Մոնտիալի մը իր մասնակցութիւնը բերած խումբի մը համար, այս հանգրուանի հասնիլը կը նկատուի շատ մեծ իրագործում մը:

Իքէր Զափիաս, որ այս անգամ չկրցաւ զսպել, ոչ մէկ փենսիլթի

ՖՈՐՄԱԿԱՆ 1 ՊԱՐԻՔԵԼԼՈ ՇԱՀԵՅԱԲ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԿՐԱՆ ՓՐԻՆ

- Ճորմուխ 1ի 2002ի աշխարհի պիտեանութեան 9րդ կրան փրին, որ տեղի ունեցաւ Երեկ, Եւրոպայի մէջ (Սիւրպուրկիին - Գերմանիա), վերջ գտաւ պրայիլիցի Ռուպէս Պարիքելլոյ յաղթանակով (Ճեռարի), որ այսպիսով եղանակի իր առաջին յաղթանակը արձանագրեց:
- Չարմանայիօրէն, այս անգամ Ճեռարիի կողմէ որեւէ հրահանգ չեկաւ Պարիքելլոյ ճամբայ բանալու համար գերմանացի Միքայել Շուստրերի, որ 0,2 երկվայրկեան ուշացումով հանդիսացաւ երկրորդը:
- Շատ հաւանաբար Ճեռարիի պատասխանատուները եղան վզուշ, որեւէ ալ սխալ մը չգործելու համար եւ այդ մէկը երկու օր ետք Փարիլի մէջ տեղի ունենալիք յատուկ ծողովին նախօրեակին, ուր ինքնաշարժներու միջազգային ֆետերասիոնը պիտի ընտրուի անցեալ ամիս Աւստրիոյ կրան փրին ընթացքին տեղի ունեցած հարցը, ուր Պարիքելլո ճամբայ բացած էր Միքայել Շուստրերի, որ հանդիսանալ առաջին:
- Հակառակ անոր, որ երէկ Շուստրերը գրաւեց երկրորդ դիրքը, սակայն ան այժմ 46 կէտի առաւելութիւն մը ունի 2րդ դիրքը գրաւող իր եղբոր Ռայֆի վրայ (Ռիլիլիւմ), որ երէկ հանդիսացաւ չորրորդը: 3րդ դիրքը գրաւեց Մաքլարընի ֆինլանտացի վարորդ Քիմի Ռայթընը:
- Փոյ-փոյիլընի մրցումներուն առաջին դիրքը գրաւած բրիտանացի իտալի Վալտեր Մոնթոյա (Ռիլիլիւմ) կրան փրին չկրցաւ շարունակել, երբ 27րդ լէփին անոր ինքնաշարժը բախում ունեցաւ բրիտանացի Տէյվիտ Քուլթարտի ինքնաշարժին (Մաքլարըն):
- Ստորեւ՝ երեկուան կրան փրին արդիւնքները (308,5 քմ., 60 լէփ):
- 1.- Ռուպէս Պարիքելլո (Պրայիլ) Ֆետարի 1 ժամ 35' 07" 426
  - 2.- Միքայել Շուստրեր (Գերմանիա) Ֆետարի 1 ժամ 35' 07" 720

կը քննադատէին օրուան եզրակացի իրաւարարը՝ Դանիէլ Մարիա Վիլար, որ երէկ հրաժարեցաւ ՖԻՖԱ իրաւարարներու յանձնախումբէն:

Նախքան իր անունը երկու օգնակ ան ներք, որոնք մեծապէս նպաստած էին դաշտին տեղեկներուն արձանագրած յաղթանակին:

Նախքան փենսիլթիներու իմ ու իլը, Սպանիա երկու անգամ յաջողեցաւ ցնցել Լիվուս - ժուէ բերդին ուղկանը, սակայն երկու անգամ ալ անոր մարզիկներուն նշանակած կողը չեղեալ համարեցաւ:

Բ. կիսախաղին սկիզբը Ռուպէս Պարիքելլոյ նշանակած կողը չեղեալ համարեցաւ, իսկ երկարաձգման ընթացքին՝ Ֆետարի Մորիենթի նշանակած կողը:

Սպանիա, որ 52 տարուան մէջ առաջին անգամ ըլլալով կը փորձէր կիսաարտակարգի հանգրուանին համար տուն մը ապահովել, այժմ դարձեալ կը հեռանայ այս մրցաշարէն, առանց իր նպատակին հասնելու:

Հակառակ անոր, որ Սպանիա դուրս մնաց քառորդ արտակարգի իր կտորած այս մրցումէն ետք, Սպանիոյ վարչապետ Խոսէ Մարիա Ալվար մեծ գովասանքով արտայայտուեցաւ խումբին մարզիկներուն մա-

Անիլի Մարիա Վիլար, որ երէկ հրաժարեցաւ ՖԻՖԱ իրաւարարներու յանձնախումբէն

«ԱՉԳԱԿ»Ի ՄՈՆՏԻԱԼԻ ՄՐՅԱՆՔ

- 1.- Ո՞վ պիտի ըլլայ, Չորեքշաբթի, 26 Յունիսին, Սպանիայի մէջ տեղի ունենալիք Պրայիլ - Թուրքիա մրցումին յաղթականը: (5 նիշ)
- 2.- Ի՞նչ պիտի ըլլայ մրցումին արդիւնքը: (5 նիշ)
- 3.- Որո՞նք պիտի նշանակեն (կամ ո՞վ) պիտի նշանակեն մրցումին կողերը: (10 նիշ)
- 4.- Օրուան իրաւարարը մրցումին ընթացքին պիտի գործածէ՞ իր կարմիր քարտը: Եթէ այո, ո՞ր խումբին դէմ: (10 նիշ)

Անուն.....
Մականուն.....
Հեռաձայն.....

Սույն մրցանքին կտրօնները «Ազդակ»ի խմբագրատուն պէտք է հասած ըլլան առաւելագոյնը՝ մինչեւ Չորեքշաբթի, 26 Յունիս, կէսօրէ ետք ժամը 14:00ին:

Առաւելագոյն նիշ ապահովող մասնակիցը կ'ըլլայ յաղթականը: Հաւասար նիշերու պարագային, տեղի կ'ունենայ վիճակագրութիւն:

Սույն մրցանքին չեն կրնար մասնակցիլ «Ազդակ»ի պաշտօնէանները:

Յաղթականը կը շահի JEPA հաստատութեան կողմէ տրամադրուած տղամարդու շապիկ մը:

«ԱՉԳԱԿ»Ի ՄՈՆՏԻԱԼԻ ՄՐՅԱՆՔ

- 1.- Ո՞վ պիտի ըլլայ, Երեքշաբթի, 25 Յունիսին, Սենիլի մէջ տեղի ունենալիք Գերմանիա - Հարաւային Բորնեո մրցումին յաղթականը: (5 նիշ)
- 2.- Ի՞նչ պիտի ըլլայ մրցումին արդիւնքը: (10 նիշ)
- 3.- Ո՞վ պիտի նշանակէ մրցումին առաջին կողը (Գերմանիա, թէ Հարաւային Բորնեո): (5 նիշ)
- 4.- Ո՞ր խումբը պիտի ստանայ մրցումին առաջին դեղին քարտը: (5 նիշ)
- 5.- Մրցումը պիտի երկարաձգուի՞, թէ ոչ: Եթէ այո, անիկա ի՞նչ ձեւով վերջ պիտի գտնէ («կոլորն կոլոր», թէ փենսիլթիներով): (5 նիշ)

Անուն.....
Մականուն.....
Հեռաձայն.....

Սույն մրցանքին կտրօնները «Ազդակ»ի խմբագրատուն պէտք է հասած ըլլան առաւելագոյնը՝ մինչեւ Երեքշաբթի, 25 Յունիս, կէսօրէ ետք ժամը 14:00ին:

Առաւելագոյն նիշ ապահովող մասնակիցը կ'ըլլայ յաղթականը: Հաւասար նիշերու պարագային, տեղի կ'ունենայ վիճակագրութիւն:

Մրցանքին իրենց մասնակցութիւնը չեն կրնար բերել «Ազդակ»ի պաշտօնէանները:

Յաղթականը կը շահի VANLIAN LIGHTING հաստատութեան կողմէ տրամադրուած սեղանի լուսամուտի մը:

Ets. Avo Soulahian
Exclusive Agent Ets.Avo Soulahian Tel: 01 - 691526

igloo 54 QUART Ultra

5 YEAR WARRANTY

Made in the USA

Հ.Մ.Ը.Ս.
ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՍՆԱԺԻՂ
ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 28 Յունիս 2002ին, երկուշաբթի ժամը 8:30ին, Աղբալեան ակումբի «Սերժ Թովմասեան» սրահին մէջ:

Ծանօթ.՝ Ներկայանալու թիւը մեծամասնութիւն պիտի նկատուի երեկոյեան 9:00ին:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՆ

